

U svatého Jana

Jan Kropáč

*Dodnes tu stojí
socha svatého Jana
Černý kvadrátek na hlavě
kněžská kutna větrem rozevlátá
s bílou rochetkou
Ramena halí bělostná pelerína
Svatý v pravé ruce
zoufale krucifix svírá
Velebné ticho*

*odnes tu socha stojí
socha na podstavci
s letopočtem 1735
a lípa stará velmi stará
Dětství mi připomíná
Zde konávaly se slavnosti
v měsíci máji*

*Přišly tetičky přišli mladí
a také nezbední kluci
z nichž leckterý porušil
starý řád
A strýc vykonal rozsudek
bez soudu a na místě*

*Dodnes tu lípa stojí
v květnu je oděna do brokátu
a slyšet hudbu včel
Větrník vzpomínky rozehraje
a když to v koruně zapraská
slyším hvizd řemene
strýčka Hlaváčka*

(V Tupesích r.1995)

O občanské společnosti

V posledních dnech naplnila zpravodajství zpráva o zákonu ukládající povinnost úklidu chodníků jejím vlastníkům – ve většině případů jsou to obce a města. Jako jedna z mála novinek našla bouřlivou odezvu i mezi veřejností. Určitě stojí za povšimnutí nejenom tato „jako, že“ nová povinnost pro obce, ale především reakce veřejnosti. Ta totiž velmi popisuje stav společnosti ve které žijeme, bez ohledu na roční období.

Ten, kdo se o své okolí nestaral dříve, se nebude starat ani nyní. Naštěstí pro nás všechny v Tupesích žije více těch, kteří nečekají pouze na obec, ale je pro ně naprosto normální, že uklidí nejenom pro sebe, ale i pro ostatní. Tato péče není pouze o úklidu, ale je to vyjádření postoje – zájmu o dění veřejné. Je asi smutný život v některých lokalitách, kde

Slvo starosty - dokončení ze str. 1

si nikdo neuklidí nejenom před domem, ale ani se neúčastní žádného veřejného života. Množství spolků a ochotných lidí, kteří nehledí na svůj čas a vložené úsilí, které reprezentují akce popsané v tomto zpravodaji, je nejenom nadějí, že úklid před domy nezůstane pouze na bedrech pracovníků obecního úřadu, ale především, že se i v letoším roce podaří zorganizovat řadu akcí, které budou bohatě navštíveny a na kterých se opět setkáme.

Zvu všechny nejenom ke čtení tohoto zpravodaje, ale především k návštěvě řady připravovaných akcí, nebo nalézání jiného způsobu, jak se do života naší obce zapojit.

Jsem rád, že v Tupesích žijeme v obci, kde nemá většina lidí pouze své trvalé bydliště, ale svým zájmem a spoluprací na společných akcích

tvorí živou občanskou společnost.

Děkuji všem spolkům i jednotlivcům, kteří se v loňském roce aktivně zapojili do veřejného života v obci - Tupešanům, hasičům, Parádníci, Svazu zahrádkářů, Slováckému krůžku, Svazu žen, Tupeské chaze, Českému Junáku, členům tělovýchovné jednoty, členům Mysliveckého sdružení, vinařům a všem, kteří naši obec podpořili.

Přeji všem čtenářům, aby obec Tupesy nebyla pouze geografickou lokalitou, ale aby v myslích občanů byla především místem živé občanské společnosti. Myslím, že zpravodaj, který otvíráte nabízí dostatek inspirace.

Mgr. Oldřich Vávra, starosta obce

Zhodnocení aktivit roku 2008

O hektické přípravě s maximálním nasazením na přelomu roku 2007/2008 jsme informovali v předprázdninovém čísle Zpravodaje. V letních měsících a druhé polovině roku se následující akce podařily zrealizovat. Dostatečně ilustrativní je přehled nejvýznamnějších akcí, na které se podařilo zajistit financování a které se také podařilo zrealizovat.

Oprava památky sochy sv. Jana Nepomuckého

dotace Zlínský kraj	100.000 Kč
Celková cena	183.283 Kč

Havarijní oprava statiky Muzea keramiky I. etapa

Dotace ministerstvo kultury	200.000 Kč
Celková cena	282.970 Kč

Rekonstrukce veřejného osvětlení včetně výměny regulace a rozvaděčů

dotace Zlínský kraj	148.000 Kč
Celková cena	297.000 Kč

Příprava Územního plánu

dotace Zlínský kraj	100.000 Kč
Celková cena	297.500 Kč

Stežka environmentální výchovy ve škole a hrací plocha u Smaltovny

dotace Ministerstva pro místní rozvoj	297.000 Kč
Celková cena	424.000 Kč

Dovybavení komunitního centra školička

Dar nadace Děti kultura sport	20.000 Kč
Celkové náklady	20.019 Kč

Kroje pro Tupeské šohaje a Tupeské děvčice

Dar nadace Děti kultura sport	30.000 Kč
Celkové náklady	30.937 Kč

Dotace hasičský záchranný sbor

Dotace Zlínský kraj	36.000 Kč
Celkové náklady	57.000 Kč

Účelová dotace Města Uherské Hradiště na provoz místní knihovny

35.000 Kč

Výstavba Minihrádku u areálu TJ

Dotace ČMFS - dodávka a položení povrchu umělé trávy	
III. generace – v hodnotě cca	900.000 Kč
Další práce financované obcí	1.544.838,5 Kč

Fotodokumentaci jednotlivých akcí čtenáři naleznou v obrazové příloze. Za každou z akcí se skrývá především kvalitní zpracování dotační žádosti na základě zpracovaného záměru a projektu včetně všech povolení a vyjádření. Realizace vždy začíná poptávkovým řízením v souladu se zákonem č. 136/2006 Sb o veřejných zakázkách, tak aby kvalita a cena byly pro obec co nejvýhodnější. Po vlastní realizaci následuje rozsáhlé vyhodnocování a zpracování všech monitorovacích zpráv. Teprve po úspěšném završení všech kontrol obec obdrží příslibenou dotaci. V průběhu celého procesu je nezbytné dodržovat všechny lhůty jednotlivých správců dotačních titulů, včetně specifických pravidel například pro publicitu, nebo účetnictví. Zde patří dík všem spolupracovníkům – ať jsou to aktivní členové zastupitelstva, nebo pracovnice kanceláře obecního úřadu.

Žádnou z výše uvedených akcí by nešlo realizovat bez aktivního zájmu spoluobčanů a pomoci těch, kdo měli k záměru nejbližší.

Část investic obec věnovala k obnově a údržbě vlastního majetku. Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého bylo zahájeno v roce 2006. Po prvotním prozkoumání jeho stavu odborníci na památkovou péči vůbec nedoporučovali opětovné umístění sochy na původním místě. Zastupitelstvo zvažovalo také částečné překrytí sochy. Náročným restaurátorským zásahem se však podařilo sochu zachránit a je opět ozdobou centra obce. Restaurování provedl ak. sochař Jiří Fiala ve spolupráci s ateliérem pana Víta Bilíka.

Rozsáhlé opravy po přípravě komplexního projektu započaly na domě č.p.118 – muzeu keramiky. Objekt se potýkal se zásadními poruchami statiky nosných konstrukcí a krovu. V roce 2008 se podařilo podezdít základy celé budovy a stabilizovat statiku stěn. Práce na základě poptávkového řízení provedla bezvadně a v termínu firma pana Králíka.

Rekonstrukce veřejného osvětlení a především výměna regulace a rozvaděčů byla naprosto nezbytná. Především dlouhodobě velmi špatný technický stav rozvaděčů neumožňoval bezpečný provoz. Vyměnila se svítidla a nahradily se zastaralé, ekologicky nebezpečné a neúspěšné rtuťové zářivky za nová úsporná světla.

Zcela z vlastních prostředků jsme vyměnili osvětlení v tělocvičně. Nové osvětlení na rozdíl od toho dosavadního vyhovělo požadavkům na revizi elektrických zařízení a poskytuje vyšší úroveň osvětlení.

Dále se po mnoha letech nefunkčnosti opravila ležatá kanalizace v suterénu budovy mateřské školy. Jsme přesvědčeni, že tato rozsáhlá oprava nejenom zásadním způsobem zjednoduší život uživatelům, ale především skutečně odvede odpadní vody do kanalizace. Tyto se už nebudou „ztrácet“ pod podlahou suterénu, jak se to dosud pravděpodobně dělo.

K rozvojovým a významným akcím v loňském roce určitě patří realizace projektu Stezky environmentální výchovy ve škole, kdy z prostředků získaných z dotačního titulu měla škola příležitost vytvořit – vymalovat - stěny chodeb, tak aby byly pro žáky i rodiče inspirací a poskytla žákům i učitelům útulný prostor i seberealizaci. Součástí projektu bylo i přebudování nevyužívaného sociálního zázemí v budově školky pro potřeby keramického kroužku. Žáci naší školy tak mají prostor k celoroční klubové činnosti. Součástí projektu byla dále sanace skládky a pozemku v části obce u Smaltovny a výsadba nových ovocných stromů. To vše za spolupráce s žáky základní školy a vyučujícími. Na základě návrhu dětí a ve spolupráci s mnoha rodiči u Smaltovny vzniklo dlouho očekávané nové dětské hřiště.

Finančně nejvýznamnější akcí loňského roku bylo vybudování minihřiště s umělým povrchem u hřiště TJ. Vybudováním hřiště s umělým povrchem není rozvoj areálu rozhodně ukončen, přednost však v nejbližší době dostanou jiné lokality. Obě výše zmíněné investičně náročné akce bylo možno realizovat pouze za podmínky úspěchu v dotačních žádostech především za spolupráce s řadou rodičů, či členů TJ. Velkou pomoc a to nejen v této věci poskytlo Agro Zlechov. Pokud bychom si vše nechali udělat tzv. na klíč bez vlastního přispění, částka by byla výrazně vyšší. Poděkování patří tatínkům a maminkám ze školičky a všem, kteří přišli pomoci. Ze strany výboru TJ se o velkou část práce podělil pan Zd. Martinák a pan ing. St. Travenec. Především jim a dalším členům, kteří se na práci podíleli patří upřímný dík. Hřiště je otevřené nejenom členům TJ, ale i škole, případně dalším zájemcům.

U ostatních realizovaných akcí a dotačních titulů, které nejsou tak administrativně náročné je třeba ocenit především snahu Parádnic (G. Marková), maminek ze „školičky“ (paní Kaňovská, Dudešková, Mikulová), nebo hasičů (P. Churý) za jejich pomoc a spolupráci při přípravě těchto žádostí. Obec se sice na přípravě a vyúčtování významnou měrou podílí také, ale nemálo práce je odvedeno i z jejich strany a patří jim za to velký dík. Snaha spolku o získání prostředků z jiných zdrojů, kdy si dokáží zformulovat svoji vizi, záměr, cíl a přeformulovat jej do konkrétní žádosti, je do budoucna možná větším příslibem než některé z velkých investic.

Velký kus práce a časově velmi náročný byl odveden v sociální oblasti, kdy obec pomohla v několika případech zásadním způsobem.

V jarních měsících proběhlo druhé kolo rozdělení půjček na opravy bytového fondu. V druhém kole bylo rozděleno 440.000 Kč. Celkem obec v půjčkách na opravy bytového fondu rozdělila čtrnácti zájemcům 1.600.000 Kč za velmi výhodný pevný úrok 3% p.a. Toto kolo bylo pravděpodobně poslední.

Informace o projektu na odkanalizování obcí Břestek- Tupesy - Zlechov a ČOV jsou průběžně zveřejňovány na schůzích zastupitelstva obce Tupesy. K nejdůležitějším milníkům loňského roku patří následující kroky. Připravili jsme podklady změny nadregionálně platné dokumentace Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje, což byla zásadní podmínka pro realizaci tohoto projektu. Po definitivním stanovení trasování, které bylo uzavřeno až po veřejném projednání, kdy byly zapracovány všechny požadavky, které byly vzneseny a uzavření smluv s vlastníky všech dotčených pozemků, byl Stavebním úřadem udělen územní souhlas. Aktuálně probíhají práce na dokumentaci pro stavební povolení. Chtěl bych poděkovat všem vlastníkům dotčených pozemků za jejich vstřícnost. Dlouho a trpělivě jsme vždy hledali cestu, která bude znamenat možnost realizace stavby a vlastníky omezí pouze na míru nezbytně nutnou, kterou jsou ochotni akceptovat. Souběžně probíhá snaha o zajištění financování této stavby. Stavba předpokládá náklad 350 mil Kč. Ačkoliv v současné době není vyhlášen žádný dotační titul a připojení bude znamenat pro část vlastníků také určitý náklad, v mnoha případech ne malý, je realizace stavby a připojení na tento systém z dlouhodobého hlediska pro každého z vlastníků nejlevnější způsob likvidace odpadních vod a záruka možnosti rozvoje obce.

Na konci roku jsme byli informováni o úspěchu naší žádosti podané do Operačního programu Cíl III – přeshraniční spolupráce, kde jsme uspěli s projektem „Cesty řemesel a kulturních tradic“.

V roce 2008 se naše obec zúčastnila také soutěže Obec přátelská rodině, vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí. V kategorii obcí s 500 – 3000 obyvateli jsme z celkových 74 přihlášených skončili na 11. místě. Obec Tupesy díky aktivitám například maminek ze školičky, SKRUŽE, Tupešanů, Klubu žen, Parádnic a mnoha dalších byla hodnocena mnohem lépe než dvojnásobně velké obce s naprosto jinými možnostmi. Přesto si uvědomujeme, že je i zde řada dalších výzev a příležitostí pro změnu k lepšímu.

Na závěr chci jménem svým i zastupitelstva poděkovat všem spoluobčanům, kteří se do života obce aktivně zapojili. Chci poděkovat za jejich pomoc, radu, nebo jinou aktivitu ve prospěch ostatních.

Mgr. Oldřich Vávra, starosta obce

Jedeme do Prahy

Kulturní komise zve všechny zájemce na zájezd do Národního divadla. Na základě miniankety navrhuji přestavení Lucerna od Aloise Jiráska v obsazení: Tatjana Medvecká, Václav Postránecký, Vlasta Chramostová, Iva Janžurová, František Němec atd. Termín představení je 30. května v 19.00 h. Cena 300 Kč. Do celkové ceny je nutné započítat i cenu za autobus cca 350 Kč na osobu.

(www.narodni-divadlo.cz)

Předběžný program:

07.30 - odjezd vlastním autobusem od OÚ
12.00 - příjezd do Prahy
12.30 - prohlídka centra
15.00 - osobní volno
19.00 - návštěva představení
22.00 - odjezd z Prahy
02.00 - příjezd vlastním autobusem do Tupes

Prosíme, pokud máte zájem, nahlaste jméno a zálohu 500 Kč na osobu na obecní úřad do středy 25. března 2009. V případě nezájmu (rezervováno 40 vstupenek) bude celá částka vrácena.

Filip Macek

Hospodaření obce Tupesy v roce 2008

I. ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY

1. daňové příjmy	8.504.882,- Kč
<i>- v roce 2008 se skládaly z daně z příjmů fyzických osob, právnických osob, z daně z přidané hodnoty, daně z nemovitostí</i>	
2. správní poplatky	710.258,- Kč
<i>- jednalo se o popl. za provozované VHP, popl. za užívání veřejného prostranství, popl. ze psů, vybrané popl. za likvidaci kom. odpadu</i>	
3. neinvest. dotace	
<i>- dotace na státní správu</i>	258.998,- Kč
<i>- přísp. na ZŠ od sousedních obcí</i>	377.055,- Kč
<i>- dotace na neinv. akce</i>	514.000,- Kč
4. investiční dotace /MMR/	297.000,- Kč
5. příjmy z poskytování služeb	535.540,55Kč
<i>- z pronájmů, finanční dary, aj.</i>	
6. příjmy z prodeje majetku	9.263,- Kč
<i>- prodej pozemků a inventáře</i>	
7. splátky půjčených prostředků SFRB vč. úroků	253.336,30Kč
8. příjmy z úroků a prodeje CP	706.345,70Kč
9. vnitřní převody	<u>20.000,- Kč</u>

CELKOVÉ příjmy obce v roce 2008 12.186.678,55Kč

II. ROZPOČTOVÉ VÝDAJE

1. místní komunikace a chodníky	15.096,90Kč
<i>- opravy a údržba</i>	
2. dopravní obslužnost silniční doprava	55.321,- Kč
<i>- příspěvek ČSAD</i>	
3. základní škola	1.774.567,60Kč
<i>- opravy a údržba</i>	
<i>- příspěvek zřizovatele- obce na - krytí neinv. výdajů</i>	1.425.000,- Kč
<i>- služby /projekty/</i>	122.980,- Kč
<i>- fin. přísp. obyv.</i>	17.000,- Kč
4. provoz knihovny	37.947,81Kč
5. činnost obecní kroniky	5.060,- Kč
6. sdělovací prostředky	74.445,70Kč
<i>- opravy místního rozhlasu, tisk zpravodaje</i>	
7. činnost SPOZ a kulturní akce v obci	158.919,50Kč
<i>/vítání občanů, velikonoční dílna, módní přehlídka, slavnosti vína, hodová zábava vánoční zpívání, beseda s důchodci aj./</i>	

8. činnost kult. organizací v obci	72.072,- Kč
<i>/Tupešané, Parádnice, školička/</i>	
9. tělovýchovná činnost - přísp. TJ	164.000,- Kč
10. činnost pro děti a mládež	403.898,99 Kč
<i>- dětské hřiště u Smaltovny, náklady na provoz klubovny</i>	
11. nebytové hospodářství	7.987,50Kč
12. veřejné osvětlení	444.571,- Kč
13. komunální služby a územní rozvoj	495.309,50 Kč
<i>- výkupy pozemků, územní plán</i>	
14. sběr a likvidace komunální odpadu	639.307,- Kč
<i>/vč. plastů, nebezpečných odpadů aj./</i>	
15. požární ochrana	103.685,- Kč
16. zastupitelstvo obce	895.617,- Kč
17. příspěvky a dotace společ. organ.	32.000,- Kč
18. vyplacené prostředky - půjčky SFRB	485.494,97Kč
19. výstavba minihřiště	1.544.838,50Kč
20. zachování a obnova kult. památek	502.032,- Kč
<i>/skanzen, sv. Jan/</i>	
21. péče o vzhled obce	4.106,- Kč
22. přísp. na soc. péči o děti	4.000,- Kč
23. činnost místní správy	1.537.879,71Kč
<i>- pojistné, bank. popl., neinvest. dotace a příspěvky, nákup materiálu, voda, plyn, el. energie, poštovní a telekomunikační služby, poradenské a právní služby, opravy, údržba, mzdy</i>	
24. daně a poplatky	180.442,80 Kč
25. náklady voleb do kr. zastupitelstev	28.438,- Kč
26. vnitřní převody	<u>20.000,- Kč</u>

CELKOVÉ výdaje obce v roce 2008 9.687.038,48Kč

Finanční hospodaření obce za rok 2008 skončilo přebytkem ve výši 2.499.640,07 Kč

Stav finančních prostředků obce k 31.12.2008 byl následující :

- běžný účet KB Uh. Hradiště	4.318.605,79Kč
- term. vklad e-Trading KB	11.000.000,- Kč
- b.ú. SFRB	14.156,07Kč

Celkový stav finančních prostředků obce k 31.12.2008

15.332.761,86Kč

Zpracovala : Šimonová Jana, účetní OÚ

Připravované aktivity v roce 2009

Jako v loňském roce, tak i letos pomohla obec spolkům v jejich dotačních žádostech (hasiči, Parádnice, Tupešané). Je třeba říci, že věci nakoupené z těchto prostředků jsou využívány také při ostatních příležitostech nejenom členy těchto spolků.

Nemalá část aktivit bude zaměřena na údržbu majetku obce, další část směřuje do rozvojových aktivit. Samostatnou a velmi významnou kapitolou rozpočtu zůstává přímá podpora školy.

Z minulého roku přecházejí také cíle dlouhodobého charakteru, kterým je především výkup pozemků pro připravované vodní plochy a cyklo trasy. Děkuji za velkorysost všem, kteří obci tyto pozemky vesměs hospodářsky velmi obtížně využitelné odprodali. S dalšími spoluobčany vedeme jednání a snad se dostaneme k cíli. Doufáme, že to bude v době, kdy bude možno tyto záměry uplatnit do platných Operačních programů.

V letošním roce zahájíme projekční práce na cyklostezce – Tupesy – Velehrad vedle stávající komunikace. Tato cyklostezka by mimo jiné bezpečně zpřístupnila areál hřiště. Vše je, ale především podmíněno výkupem pozemků. Dále chceme začít projekční přípravu komplexní revitalizace toku tzv. Krátkého – správně Chabaňského potůčku. Opět je to podmíněno vstřícností majitelů pozemků. I touto cestou chci požádat případné vlastníky o zhodnocení využitelnosti těchto pozemků a zvážení odprodeje ve prospěch obce – nejedná se o stavebně využitelné pozemky. Dílo, které takto může vzniknout bude nejenom přínosem pro krajinu, ale pro všechny. Stavba je navíc podmíněna úspěchem naší žádosti v dotačních titulech. Proto mnoho času již nezbyvá.

Maximum naší pozornosti bude v letošním roce zaměřeno na projekt zaměřený na úsporu energií v budově Mateřské školy a tělocvičny. Zde jsme uspěli s žádostí na kompletní výměnu oken, dveří, zateplení stěn, stropů, regulaci tepelného zdroje.

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí. Uspěli jsme s naší žádostí ve 3.výzvě, prioritní osy 3 – Udržitelné využívání zdrojů

energie.

Druhou velmi významnou akcí, se kterou jsme uspěli v Operačním programu Cíl III – přeshraniční spolupráce ČR-SR je projekt „Cesty řemesel a kulturních tradic“. Tento projekt je zaměřen na kompletní rekonstrukci Orlovny, vybudování stezky keramiků, doplnění expozice muzea keramiky. Ač by se z výše vyjmenovaného rozsahu zdálo, že je to projekt investiční, dominantou je především rozvoj trvalých partnerských a kulturních vztahů s partnerskou obcí Nedašovce. Projekt bude znamenat mimo jiné časté cesty na Slovensko nejenom pro starostu, ale také kulturní výměnu na jedné i druhé straně. Úspěch této žádosti, i když byla finančně krácena, je naprosto mimořádnou příležitostí a i přes administrativní náročnost je třeba udělat vše proto, aby

byla využita.

Tento projekt je podpořen z Evropského fondu regionálního rozvoje, prostřednictvím Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika-Česká republika 2007-2013

V průběhu měsíce dubna- května budeme také seznámeni s výsledkem posuzování naší žádosti v programu Státního fondu životního prostředí – o tomto projektu je více napsáno dále.

Projekčně bude pokračovat projekt úpravy prostranství před prodejnou Jednoty – tak , aby mohla vzniknout jak nová parkovací plocha, tak lávka přes potok , která naváže na stávající chodník. Vyřešíme tak mimo jiné i velmi špatné parkování v ulici v Plotkách. Realizaci této stavby je naprosto nezbytné koordinovat se správcem komunikace a s připravovanou opravou silničního mostu. Jinak by obec zaplatila nemalou část opravy tohoto mostu. Jednáme se správcem komunikace tak, aby se to v dohledné době podařilo. S opravou komunikací je spojena také oprava místních propadlin na silnici od obecního úřadu ke Zlechovu, kterou se podařilo dohodnout se správcem komunikací na jaro letošního roku.

Pevně věřím, že s dohledem nad parkováním, měřením rychlosti i veřejným pořádkem se budeme moci v rozsahu větším, než v loňském roce spolehnout na Policii ČR, které děkuji za jejich angažovanost v obci.

Chceme dále připravit žádost o podporu na pokračování opravy budovy Muzea keramiky. Především se bude týkat výstavby chybějících vlastních štítových stěn a zásadní opravy krovu a stropů. Dále budeme připravovat žádosti zaměřené na revitalizaci zeleně – odstínění farmy Agro v Tupesích jak ve spolupráci se školou, tak ve spolupráci s Mysliveckým sdružením. Pokračovat budou projekční práce na revitalizaci kabin na hřišti TJ.

V neposlední řadě bude dokončen ke schvalování územní plán a budeme dále pracovat na rozvojových lokalitách pro bydlení. Zde je však třeba říci, že tvar parcel, tak jak historicky v obci vznikly ve většině případů vyžaduje shodu několika vlastníků, aby vzniklo jedno stavební místo. Pokud tato shoda není, nebo se dohodnou jiní sousedé je reálná možnost, že místo, které by mohlo být stavebním se takovým nikdy nestane.

Zásadní dlouhodobou investiční akcí jež bude pokračovat i v letošním roce je příprava kanalizačního sběrače a výstavba ČOV. Aktuálně jednáme se zástupci vlády a ministerstva zemědělství o zařazení do seznamu aglomerací. V současné době se zdá, že je to jediná možnost, jak se ucházet o dotační tituly.

Zásadní je pro nás dále podpora školy, kde po odchodu paní ředitelky Rybářové od 1.3.2009 ve funkci ředitele působí pan Mgr. Štěpán Kubiš. Pan ředitel byl jmenován na základě vítězství ve výběrovém řízení. Kromě mnoha jiných podpor se zastupitelstvo i v roce 2009 rozhodlo podpořit žáky na druhém stupni přímou dotací 1000 Kč na libovolnou akci pořádanou školou.

Jednotlivé akce jsou vždy podrobně projednávány na zasedáních zastupitelstva obce Tupesy. Přijměte srdečné pozvání na tato zasedání, aby mohl i váš hlas, či názor přispět k úspěšné realizaci těchto projektů.

Mgr. Oldřich Vávra, starosta obce

Schválený rozpočet Obce Tupesy na rok 2009

1. PŘÍJMY:

§	položka	Kč	celkem Kč
tř. 1 - daňové příjmy 10372000			
1111	DPFO záv.činnost	1700000	
1112	DPFO SVČ	250000	
1113	DPFO srážková	200000	
1121	DPPO	2600000	
1122	DPPO za obec	230000	
1211	DPH	3700000	
1337	popl. TKO	490000	
1341	popl.ze psů	9000	
1343	popl.z místa	15000	
1347	mstní popl.VHP	64000	
1351	odvod výtěžku VHP	100000	
1361	správní popl.	84000	
1511	daň z nemovitostí	700000	
2460	splátky půjček SFRB	230000	

tř. 2 - nedaňové příjmy 715000

1039	lesní hosp.	nájem singul.	6000
2321	kanalizace	nájem	50000
3316	publikace	prodej knih	2000
3611	SFRB	úroky	45000
3612	byty	nájemné	54000
3613	nebyty	zálohy na plyn	24000
3613	nebyty	nájemné	220000
3639	kom.služby	nájem pozemky	2000
3722	odpady	vrátka za rec.	35000
6171	správa	fakturace	5000
		ost. příjmy	2000
		prodej mater.	10000
		vrátky přeplatků	10000
6310	bank.sl.	úroky z účtů	250000

tř. 3 - kapitálové příjmy 10000

tř. 4 - přijaté dotace 6347000

4112	neinv.dotace ze st.ro.		254000
4121	neinv.přísp.od obcí		
ORG 2078	Zlechov		170000
ORG 2013	Břestek		200000
UZ 54190877		inv.dot. SFŽP	313000
4216	inv.dotace z Fondu Soudržnosti		5310000
UZ 54515835			
UZ 10 4222		dotace na ÚP	100000

Příjmy celkem 17444000

2. Výdaje:

§	název	Kč
1039	myslivecké sdružení	20000
2212	silnice	130000
2219	chodníky	203000
2221	provoz veř.siln.dopravy	156000
2229	ost.záležitosti siln.dopravy	45000
2341	vodní díla v krajíně	60000

2321	kanalizace /ČOV/	523000
3113	ZŠ neinv.příspěvek na provoz ost./opravy/zateplení UZ54190877 UZ54515835	1450000 45000 313000 5310000
	vlastní zdroje fin.krytí UZ54100000	625000
	vlastní dofinancování	1662000
3314	knihovna	35000
3319	kronika	8000
3322	kult.památky-skanzen	365000
3341	rozhlas	15000
3349	zpravodaj	35000
3392	zájmová činnost	28000
3399	ost.záležitosti kultury	157000
3419	TJ	130000
3421	volný čas dětí	36000
3429	KČT	12000
3611	SFRB	40000
3612	byt.hospodářství	40000
3613	nebyt.hospodářství	14000
3631	VO	160000
3633	inž.sítě	200000
3635	územní plánování UZ 00010	100000
	vl.zdroje	200000
3636	územní rozvoj	107000
3639	ost.územní rozvoj	494000
3721	nebezpečné odpady	30000
3722	kom.odpady	550000
3723	papír,plasty,sklo	70000
3726	kompostárna	220000
3729	sběrný dvůr	35000
3745	veřejné prostranství	215000
3749	ochrana přírody-biocentrum	350000
4329	soc.právní ochrana dětí	4000
5512	požární ochrana	76000
6112	zastupitelstvo	990000
6171	činnost místní správy	2458000
6310	služby pen.ústavů	10000
6320	pojištění majetku	55000
6399	ost.fin.operace-daň z příjmu obce	230000
6402	ost. Činnosti	2000

Výdaje celkem 18013000

Financování tř. 8:

8115	krytí rozp.schodku	740000
8124	splátky úvěru SFRB	-171000

Schváleno zastupitelstvem obce dne 12. 2. 2009

Mgr. Oldřich Vávra, starosta

Upozornění z finančního úřadu

Upozornění na změnu zákona o dani z nemovitosti.

Zákonem č. 1/2009 Sb., ze dne 1. 1. 2009 a vyhláškou č. 412/2008 Sb., ze dne 18.11.2008 o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků dochází k novelizaci zákona č. 38/1992 o dani z nemovitosti.

Novelou se zrušuje:

- osvobození od daně ze staveb nových staveb a bytů v nových stavbách, které bylo poskytována na dobu 15 let

- osvobození od daně ze staveb, u kterých byly provedeny změny spočívající ve snížení tepelné náročnosti stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení (zateplení), které bylo poskytováno na dobu 5 let

Zrušení nároku na osvobození novostaveb a bytů

- již přiznaný nárok na osvobození v předchozích zdaňovacích obdobích se poplatníkům poskytne naposledy ve zdaňovacím období 2009

- od 1.1.2009 již nelze nově přiznat nárok na osvobození u stavby nebo bytu, které byly dokončeny v průběhu roku 2008

Zrušení nároku na osvobození při zateplení staveb

- již přiznaný nárok na osvobození v předchozích zdaňovacích obdobích se poplatníkům poskytne naposledy ve zdaňovacím období 2012

- od 1.1.2009 již nelze nově přiznat nárok na osvobození u stavby nebo bytu, bylo-li jejich zateplení provedeno v průběhu roku 2008

Osvobození týkající se změny vytápění přechodem z pevných paliv na obnovitelnou energii solární, větrnou, geotermální a biomasy je

zachováno, jde o ekologické vytápění šetrné k životnímu prostředí, jehož zavedení je finančně nákladné.

Na základě Vyhlášky č. 412/2008 Sb., kterou Ministerstvo zemědělství v dohodě s Ministerstvem financí stanoví podle § 17 zákona o dani z nemovitostí seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, dochází s účinností od 1.1.2009 ke změnám ceny půdy pro výpočet základu daně z pozemků dle § 5 zákona o dani z nemovitostí.

Poplatník není povinen podat daňové přiznání nebo dílčí daňové přiznání ani sdělit změny, dojde-li ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím pouze ke změně průměrné ceny půdy přiřazené ke stávajícím jednotlivým katastrálním územím podle § 5 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí. Daň se vyměří ve výši poslední známé daňové povinnosti upravené o výše uvedené změny a výsledek vyměření se poplatníkovi sdělí platebním výměrem /složenkou/ nebo hromadným předpisným seznamem.

Všem poplatníkům, kterých se tato změna týká, oznámí finanční úřad složenkou novou částku daně. Pro kontrolu bude v měsíci březnu/dubnu na obecním úřadu k nahlédnutí hromadný předpisný seznam.

Tato změna je vyvolána změnou zákona, nesouvisí s možností obce zvýšit koeficient daně z nemovitostí. Obec Tupesy tento koeficient nezvýšila.

Mgr. Oldřich Vávra, starosta

Obecní výstava

Milé maminky, babičky, tety, jejich známé, kamarádky a všichni ostatní, dovolujeme si Vás požádat o zapůjčení krojovaných panenek, popř. šohajů na naši obecní výstavu v Tupesích, která proběhne

**od pondělí 23.3. do neděle 29.3.2009
v obřadní síni obecního úřadu.**

Předem děkujeme za zapůjčení panenek všech velikostí, z různých regionů i ze zahraničí.

Pokud chcete přispět svým rodinným pokladem, přineste je do pátku 20.3. na Obecní úřad v Tupesích nebo kontaktujte Tupeské parádnice (paní G. Marková).

Výstava bude po celou dobu hlídána, tak aby nedošlo k poškození vystavených exponátů.

Předem děkujeme za zapůjčení.

Všechny návštěvníky srdečně zveme.

Za kulturní komisi G.M, O.V.

Možnosti odkanalizování jednotlivých domů v obci Tupesy

Vážení spoluobčané,

úvodem chci všem, kteří reagovali na náš dopis s žádostí o zákres optimálního vedení přípojky poděkovat za zájem a ochotu pomoci s projektem „Odkanalizování obcí Břestek-Tupesy-Zlechov a výstavba ČOV“. Vaše poznámky a připomínky pomohly doplnit řadu detailů a poskytly cenné poznatky pro přípravu realizačního projektu.

Zcela chápu a rozumím mnohým obavám z budování této stavby, kdy napojení některých nemovitostí nebude vůbec jednoduché. Chci však říci, že celé naše úsilí je směřováno k tomu, abychom připravili kvalitní projekt pro stavbu, která pokud se nám ji podaří zrealizovat výrazně pomůže i Vám.

Zajistit kvalitativně podstatně vyšší úroveň čištění odpadních vod vyplývá z řady zákonů a také fyzických potřeb, aby Zlechovský potok byl opět vodním tokem a ne otevřenou splaškovou stokou.

Z pohledu zákona byl rozhodující rok 2004, kdy vstoupila Česká republika do Evropské unie. Tím se pro ni staly závaznými předpisy Evropské unie i na úseku vypouštění odpadních vod do vod povrchových především směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod č. 91/271/EHS.

Ustanovení této směrnice byla implementována do české legislativy zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění, který je účinný od začátku roku 2002. Vzhledem k tomu, že směrnice nabyla účinnosti dnem 22. prosince 2000 a lhůta pro naplnění požadavků byla určena 15 let vyplývá z toho závěr: v termínu nejpozději do 22. 12. 2015 je třeba zajistit, aby do povrchových vod byly vypouštěny odpadní vody v takové kvalitě, která odpovídá v našem případě platnému nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod.

V době výstavby většiny domů v obci nebyla splašková kanalizace vybudována vůbec, nebo se na ni nebylo možné připojit a stavebníkům nezbývalo než řešit situaci jímkami, septiky na vyvážení, nebo ještě hůře trativody. Málodko si v té době uvědomil, že již předchozí vodní zákony (č.138/1973 Sb. i z. č.11/1955 Sb.), ukládaly povinnost mít k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních povolení vodoprávního úřadu. V našem právním řádu je tedy tato povinnost zakotvena od roku 1955! Od roku 1955 (Zákon č. 11/1955) byl se-

ptik stavbou podléhající povolení a schválení vodohospodářského úřadu. Toto povolení nelze směřovat s povolením a kolaudací stavebním úřadem.

Většina z nás si vzpomíná na horečné tzv. „povolování studní“ v loňském roce. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, který toto vyvolal však řešil nejenom studny, ale také odpadní vody, kdy zrušil všechna dosavadní povolení a zavedl princip časově omezené platnosti povolení vypouštění odpadních vod. V případě jímek na vyvážení zavádí také více práv pro vodoprávní úřady. Na jeho vyžádání, ať už z vlastního podnětu nebo jiného, je vlastník nemovitosti povinen prokázat pravidelnou likvidaci těchto odpadů v souladu se zákonem (v našem případě je nejbližší autorizovaná společnost SVK Uh. Hradiště a.s.). Četnost vývozů by měla odpovídat výpočtu průměrné spotřeby a počtu žijících obyvatel – tato kontrola zajistí, že žádný obsah z jímky nikam neodtéká.

Jaké jsou dostupné možnosti řešení této situace a co z nich pro každého z vlastníků – v řeči zákona producenta odpadních vod plyne ?

Ten, kdo jímku na vyvážení má, má doklad o její kolaudaci vodoprávním úřadem a je schopen doložit pravidelnou likvidaci odpadních vod (objem by měl odpovídat počtu obyvatel a průměrné spotřebě vody) se nemusí ničeho obávat a může svůj odpad provozovat jako doposud. Všichni, kdo tak ovšem dle zákona postupují budou souhlasit, že roční náklady na provoz takové jímky nejsou vůbec malé a dosahují obvykle 10 tisíc korun za rok a rodinný domek. Je to nemalá zátěž, kterou by napojení na kanalizaci vyřešilo.

V případě septiků, pokud je tento septik povolen vodoprávním úřadem a vlastník má i platné tzv. povolení k nakládání s vodami (vydává vodoprávní úřad) je další existence takového způsobu odkanalizování také možná. V praxi to znamená minimálně pravidelnou starost o vyvážení a doplnění septiku alespoň pískovým filtrem (3-5 cbm písku v upraveném nepropustném loži), aby bylo dosaženo kvality vypouštěné vody v souladu s normou, což je obvykle nemalý technický a prostorový problém. Navíc spojený s pravidelnou údržbou a periodickou výměnou celého filtru. Předpokládá se, že vlastník bude vodoprávní úřad po vypršení platnosti povolení opět žádat o nové.

Poznámka: pro naši obec je příslušným vodoprávním úřadem odbor životního prostředí MěÚ Uherské Hradiště.

Pokud se podaří vybudování kanalizace ukončené čistírnou odpadních vod, tyto problémy odpadnou a jak septiky, tak jímky na vyvážení bude možno přemístit a odpadní vody odvádět přímo do kanalizace.

V případě, že jsou septiky dnes napojeny na stávající kanalizaci, by odpadní vody měly vyhovovat tzv. Kanalizačnímu řádu. V praxi to znamená pravidelný vývoz septiku, případně přidání pískového filtru. Velká většina stávajících přípojek do veřejné kanalizace však podle měření na výtocích této kanalizace do potoka pravděpodobně vypouští podstatně horší kvalitu vody než by měla (je to také proto, že septik jako předčisticí zařízení pro odpadní vody bez dočišťovacího pískového filtru dosahuje účinnosti čištění jen 25%). I pro tyto vlastníky platí povinnost povolení vodoprávního úřadu a také to, že podléhají povinnosti prokázat na vyžádání vodoprávního úřadu např. pravidelný vývoz sedimentu. To, že takové nároky zatím vodoprávní úřad nemá neznamena, že je jednou mít nebude. Žádný dobrý hospodář asi nebude chtít zakládat své nemovitosti problém opakovaného a velmi citelného pokutování ze strany vodoprávního úřadu, či jiných orgánů.

Za všechny, kteří jsou dnes napojeni na veřejnou kanalizaci, řeší výše uvedenou problematiku provozovatel sítě a tím jsou Slovácké vodovody a kanalizace a.s. I tato společnost má ovšem pouze výjimku na vypouštění odpadních vod do 31.12.2012.

Plán, co bude dále a jak budeme moci našim občanům pomoci s tak běžnou věcí, jako je likvidace odpadních vod, SVK a.s. zatím nemá.

S ohledem na vše výše zmíněné a krátkost času považujeme za odpovědné připravovat projekt na „Odkanalizování obcí Břestek-Tupesy-Zlechov a výstavba ČOV“. V současném stupni projektové přípravy hledáme spolu s každým vlastníkem co neoptimálnější přivedení přípojek – odboček až po hranici veřejného pozemku. Nemůžeme však řešit vnitřní rozvody. Každý musí sám zvážit, jak z hlediska práva nakládá s vodami a jaké pro sebe vybere nevhodnější řešení.

Mgr. Oldřich Vávra, starosta

Jména dědin pod Buchlovem

Hrad Buchlov sedí v zeleném hnízdě lesů a hájů zrovna jako ten prastarý pohádkový pták Noh. A co se to bělá a červená tam dole pod jeho hnízdem? Inu, Nohova rozběhnutá mláďata: chalupy, chaloupky, zvonice, kostelíky. Dědiny Břestek, Tupesy, Zlechov, Tučapy, Střílky. Stojí za slyšení, jak ty dědinky přišly k svým jménům.

Za starých časů se jim neříkalo nijak, však to byly jen skupiny chalup a dvorů, sem tam roztroušené v zeleni hájů a v pestrých pásech políček. Teprve zatoulané psisko hradního pána způsobilo, že chaloupky dostaly jména, která jim vydržela dodnes. Hradní pán se totiž jednou vrátil z lovu bez svého oblíbeného ohaře. Všichni psi už byli na nádvoří, vesele štěkali, kolem nohou se mu motali, jenom Břes, jeho miláček, mezi nimi chyběl. Hradní pán byl z toho jak se patří mrzutý a hned poslal své lidi, aby mu psa našli. Jistě ubohý Břes ztratil stopu a teď se někde potlouká v houštinách a vyje po pánovi.

A tak se zbrojnoši začali dole pod hradem poptávat lidí – a měli štěstí. Hned v těch prvních chalupách se o něm doslechli. Prý tam ohař byl, ale z huby prý mu kapala pěna a nějak moc divně koukal.

„Jistě se ten Břes vztek,“ povídají strejci.

„Tak jsme ho radši zahrnali.“

„Vy jste tomu dali!“ naříkají zbrojnoši. A prý kam běžel.

Ukázali jim směr a zbrojnoši museli dál. Volali, halekali, nikde nic, až dorazili k dalším chalupám.

„Byl tu pes?“ ptali se tam lidí.

„Pravdaže byl. Takové psisko škaredé, hnalo se to támhle za kopec!“

Zbrojnoši jen vzdychli a vjíz za kopeček. Tam narazili na další osadu. U studny stály ženské, přelévaly vodu z okovu do putýnek.

„Tetky, hradnímu pánovi se zaběhl pes. Neviděly jste tu nějakého?“

„Viděly, ale kde by nás napadlo, že to patří k hradu!“ povídá jedna.

„Vždyť to chtělo tady sousedě potřhat slépkou!“

A tak prý každá popadla co kde bylo, dřevák, pometlo nebo kámen a psa hnaly. Malí kluci s holema v rukách ho ještě kus cesty doprovodili.

„Máte štěstí, tetky, že hradní pán neviděl, jak jste se tady k jeho mazánkovi zle chovaly!“ povídají zbrojnoši a celí mrzutí pobídlí koně. Museli dál.

Zatím pes, pěna u huby, oči krvavé z té honičky, přeběhl lesík, přeskáká pole a uštváný jako jelen usedl u jedněch vrat.

Tady ho zbrojnoši konečně dostihli.

„Tu čapí!“ zajásali a hnali se k němu.

Ale pes, který za ten den už tolik zkusil, kam přišel, tam ho bili, byl tak poplašený, že lidi z hradu nepoznal. Vyskočil a hnal se dál, do lesů – až na jejich druhou stranu. Zbrojnoši na koních za ním. Břes hrůzou štváný měl stále větší náskok, až se chlapíkům ztratil z očí docela. Oni si však stopu udrželi, takže psa nakonec přece jen dostihli – jenže bylo pozdě. Když se totiž ohař, celý zdivočelý, octl mezi dalšími chalupami, vyběhli tam z nich chlapi

hádky a další prózy vyšly (u nás i v zahraničí, v samostatných knihách i ve sbornících) celkem asi ve dvou milionech výtiscích. Přeloženy byly do deseti jazyků.

V roce 2002 získala Zuzana Nováková za básnickou sbírku Stínání luny Cenu Jana Skácela, nejprestižnější literární cenu na Moravě. V prosinci 2008 jí zastupitelstvo města Brna udělilo za literární činnost Cenu města Brna. V roce 2006 jí byl na Velehradě udělen Řád svatého Cyrilla a Metoděje za „její tvůrčí přínos v oblasti výchovy k mravním hodnotám, k umělecké

s puškami a začali na psa střílet. Nezbylo z něho nic – a přece cosi: ta jména dědin pod Buchlovem.

Myslím, že tuto pověst znáte... někteří ji četli, jiní aspoň zaslechli. Méně lidí asi bude vědět, že se objevila v roce 1978 v knížce Rybí drahokamy, kterou napsala paní spisovatelka Zuzana Nováková. V knížce najdete jak pověsti ze Slovácka, tak pohádky z dalekých zemí.

Zuzana Nováková vydala padesát knížek veršů, pohádek, příběhů ze života dětí, básnických próz a legend a její verše, po-

vnímavosti a ke kráse českého jazyka, za její básnické dílo a knihy pro děti“. Řád je každoročně udělován jednomu umělci u nás (získal ho například také herec Radovan Lukavský nebo kardinál Tomáš Špidlík).

Já jsem chtěla zjistit, jak se pověst o dědinách pod Buchlovem dostala do knihy Rybí drahokamy, a tak jsem paní Zuzanu požádala o rozhovor...

Je to již delší čas, ale můžete nám přiblížit, jak vznikala tato knížka? Kde

jsste čerpala inspiraci? Z jakých pramenů jste vycházela? Proč jste zvolila toto téma? Proč jste knížku pojmenovala Rybí drahokamy?

Už v roce 1968 vyšla moje knížka napsaná na motivy slováckých lidových pohádek, ke které shromáždili předlohy etnografové Václav Frolec a Dušan Holý. Byla to jedna z mých knížek nejprvnějších a jmenovala se Džbánek pohádek. A líbila se, a tak jsem se lehce dala přesvědčit, abych k ní napsala jakési pokračování převyprávěním pověstí, a to z materiálů shromážděných tentokrát pouze Václavem Frolcem.

Jenže moje převyprávění vzniklo pro většinu spisovatelů ve velice nesnadné době všelijakých příkazů, zákazů a omezení. Já jsem sice směla vydávat (třebaže po roce 1970 bylo vydání tří mých knížek znemožněno, zakázáno), ale nebylo ani pomyslení, že by mých knih mohlo třeba vyjít několik najednou nebo rychle po sobě, a proto se někdy do jediné knížky dostávaly práce, které spolu bezprostředně nesouvisely. To byl i případ Rybích drahokamů. Jsou v nich především převyprávěné pohádky asijské, orientální – a vedle

nich, v první části, slovácké pověsti. Ty samostatně všechny vyšly až v roce 2002 v druhém vydání knížky Bílý koníček.

Název Rybím drahokamům dala jedna orientální pohádka.

Jaký vztah máte k našemu regionu? Která místa jste již na Slovácku navštívila?

V osmi letech mi zavřeli tatínka, a když byl odsouzen ve lživém politickém procesu na mnoho let do žaláře pro údajnou velezradu, musela jsem se s maminkou a bratry – tomu mladšímu bylo jen několik měsíců – vystěhovat z Brna, kde nám vzali byt a další pobyt zakázali. A zdálo se, že budeme moci odejít leda do zanedbané, provlhlé a zchátralé chajdy do pohraničí... Jenže se nás ujal, v době, kdy se nás mnoho lidí bálo jen potkat, nám docela neznámý člověk, pan farář z Klobouk u Brna. A já jsem se octla na faře – maminka pracovala v Kloboukách jako prادلena v internátě – téměř za humny Slovácka, z Klobouk je na Slovácko málem jen skok a často tam zněly slovácké písničky a kloboucké zvyky byly rovněž

napůl slovácké... A tak se Slovácko stalo vlastně mým domovem, a to nejen na těch šest let, co jsem tam žila. A při psaní Rybích drahokamů? To už jsem byla asi deset let vdaná a měli jsme trabanta, s kterým jsme projížděli Slovácko snad křížem krážem, včetně vesnic pod Buchlovem.

Čemu se v současné době věnujete? Připravujete něco nového pro malé nebo velké čtenáře? Jaké máte tvůrčí plány do budoucna?

Letos by mělo vyjít volné pokračování mé vydané knížky pro nejmenší děti Hejkálek ze starého lesa – s dalšími příhodami pohádkového Hejkálka. A snažím se psát příběh, tentokrát trochu autobiografický, o dětství malé školačky v padesátých letech minulého století, kdy její rodina i ona sama byly postiženy rozpoutaným zlem. A snad v tom příběhu bude alespoň něco z kouzla slovácké krajiny a z přátelství lidí, které jsem na Slovácku poznala. Děkuji za rozhovor.

Ve spolupráci s panem Jaroslavem Novákem napsala G. Marková

Tupeská škola na prahu roku 2009

Tupeská škola v těchto dnech prochází z pohledu zvenku „dramatickými“ změnami.

Na konci uplynulého roku došlo na naší škole ke změně, s kterou se v současné době vypořádává zřizovatel Základní školy a mateřské školy Tupesy, příspěvkové organizace, tj. Obec Tupesy, zastoupená zastupitelstvem obce.

Na podzim roku 2008 paní ředitelka Mgr. Marie Rybářová oznámila starostovi Obce Tupesy ukončení pracovního poměru s datem ukončení 31.12.2008. Na základě této skutečnosti, bylo vypsáno výběrové řízení na funkci ředitele školy. V tisku a rozhlasu během prosince 2008 proběhla mediální kampaň k oslovení uchazečů o tuto funkci. Současně byla ustanovena i konkurzní komise pro toto výběrové řízení. Její složení bylo jmenováno a schváleno na veřejné schůzi zastupitelstva dne 11. prosince 2008. Do výběrového řízení se přihlásili dva uchazeči. Dne 27. ledna 2009 proběhlo výběrové řízení. Oba uchazeči byli shledáni vhodnými pro výkon funkce ředitele školy a jednoho z nich doporučila konkurzní komise navrhnout zastupitelstvu Obce Tu-

pesy na funkci ředitele školy. Pokud bude i zastupitelstvem Obce Tupesy potvrzen tento kandidát, nic nebrání tomu, aby naše škola měla nového ředitele. Do této doby všechny kompetence a povinnosti ředitele školy zastává současný zástupce ředitele školy pan Mgr. Antonín Ťuhýček.

Bývalé paní ředitelce Mgr. Marii Rybářové chceme upřímně poděkovat za každý den, který školu vedla a současně ocenit snahu,

píli, zodpovědnost a i výsledky, kterými se mohla naše škola pod jejím vedením pochlubit. V její další práci jí přejeme štěstí, úspěchy a osobní spokojenost.

Zastupitelstvu Obce Tupesy pak šťastnou ruku ve výběru nového ředitele naší školy.

Ing. Bronislav Lapčík

ředitel rady školy

Mgr. Filip Macek

předseda školské a kulturní komise

Psáno v únoru 2009

Z historie jednoho z majitelů hostince

u Hanáků

Ve vchodu do hostince č.p. 181 stojí majitel hostince pan Hanák Adolf.

Narodil se 17.11.1878 v Tupysech č.p. 106, vyučil se strojním mechanikem, ženatý, syn Antonína Hanáka, domkaře z Tupyse a jeho manželky Veroniky, roz. Husaříkové. Po pracovním návratu z USA koupil hostinec. První majitel hostince byl p. Buršík, který odešel do Vídně, jako druhý majitel byl Adolf Hanák, třetí majitel byl p. Ondráš a posledním majitelem byl p. Číž s manželkou Školastikou roz. Králikovou. Za hostincem byl ještě taneční sál, říkalo se tomu Maroka.

Pan Adolf Hanák zemřel v březnu 1941, jak mně vyprávěl později můj stařeček Jan Hanák, otec mojí maminky Aloisie Hanákové, provdané Hladké. Sourozenci Adolfa Hanáka se narodili na č.p. 106 v Tupysech, Hanák Jan, Hanáková Marie provdaná Otrusíníková a Hanáková Helena provdaná Churá. Pan Hanák Adolf vlastnil ještě dům v Tupysech č.p. 317.

Ze vzpomínek paní Z. Lapčíkové

Adolf Hanák

Hanák Jan

Otrusíníková Marie

Churá Helena

• Školičky • Školičky • Školičky •

Ten, kdo v posledních měsících navštívil zasedací místnost nad tělocvičnou, si jistě povšiml její originální výzdoby. Důvod proměny této místnosti je prostý, častěji než kdokoli jiný se zde scházejí maminky s malými dětmi ve Školičce a v Herně. Pro velký zájem se Školička v roce 2007 rozdělila na dvě skupiny.

Školičku 1. navštěvují maminky s dětmi do dvou let, které pod vedením Markéty Pochylé a Lucie Dudeškové učí děti různé říkanky, písničky a hry. Děti se zde za pomoci maminek také seznamují s různými výtvarnými činnostmi a pohybovými aktivitami. Školička 1. se schází každé úterý od 9:30 do 10:30 v prostorách zasedací místnosti nad tělocvičnou. Běžně se zde sejde kolem patnácti maminek s dětmi.

Školička 2., která je určena pro děti od 2 do 3 let, probíhá každé úterý od 9:00 do 10:00 v tělocvičně. Také zde se děti za asistence maminek učí říkanky a písničky, které jsou většinou provázeny také pohybem. Tyto děti už samy zvládají jednoduché hry, jako například Kolo, kolo mlýnské nebo Čáp ztratil čepičku. Také na různých výrobcích se stále více podílejí děti než maminky. Velký prostor tělocvičny umožňuje dětem vybití přebytečné energie různými formami pohybu také s využitím tělocvičného náradí.

Školičku 2. zajišťují Pavla Kaňovská

a Lenka Mikulová. Tuto skupinku navštěvuje pravidelně kolem 10ti maminek s dětmi, které postupně ve 3 letech přecházejí do školky.

V roce 2008 se podařilo získat peníze z Nadace Děti, kultura, sport na vybavení Školičky různými pomůckami a hračkami nebo například hracím kobercem. Některé věci byly do Školičky také zapůjčeny se školky. Na webových stránkách www.tupesy.cz/kultura/skolicka si může každý prohlédnout fotografie ze Školiček a také jsou zde k dispozici básničky a písničky, které se děti ve Školičkách učí.

Od podzimu 2008 je v zasedací místnosti nad tělocvičnou vždy v pondělí a ve čtvrtek od 9:30 do 11:30 v provozu Herna pro děti. V herně mají děti k dispozici hračky a pomůcky, které se používají ve Školičkách. Hraní není nijak organizováno a je na každém, jak dlouho se zde zdrží.

Cílem Školičky i Herny je, aby si děti pohrály se svými vrstevníky a naučily se být v kolektivu. Důležité je ovšem také to, že se zde setkají maminky, které se mají možnost seznámit a odreagovat se od každodenních starostí. Školičky i Herna navštěvují maminky s dětmi nejen z Tupes, ale i z okolních obcí. Rádi uvítáme mezi námi všechny nové maminky, které jsou na rodičovské dovolené a chtějí si se svými dětmi zprjemnit všední dopoledne.

Markéta Pochylá a Pavla Kaňovská

Čtóra po dvou letech

Je tomu již dva roky, co byl znovu obnoven folklórní kroužek Čtóra. Ta nekrátká doba je pomalu znát i na kvalitě souboru, bohužel ne na kvantitě dětí navštěvující tento kroužek. Od letošního roku chodí i 4 děti ze Břestku. V tomto školním roce stačily nacvičit podzimní pásmo, se kterým vystoupily nejen v Tupesích při příjezdu Mikuláše a rozsvícení vánočního stromu, ale také na Mikulášském jarmarku v Buchlovicích, kde se jim to hodně povedlo. (Dle mého soudu to bylo o poznání lepší než v Tupesích.) Druhý program nacvičily rychle již na Vánoční zpívání ve skanzenu. Při vystoupení bylo na dětech znát nevládné počasí, ale při druhém vánočním vystoupení ve Břestku ve školce, kde bylo teplo a bez deště, vše bylo lepší a děti již byly bezprostřednější.

Rád jim z tohoto místa děkuji za skvělou reprezentaci. Mým vroucím přáním nejen pro ně je mnoho nových zpěváků, spokojenosti při nacvičování a hlavně při radostném vystupování.

Filip Macek

Parádní rok Tupeských parádnic

Člověk nemůže ani uvěřit, že je tomu již více než rok, co jsme se sešly a začaly svou cestu na prkna, která znamenají svět. Letošní rok byl pro nás zásadní. Daly jsme se na dráhu „šoubyznysu“, a to byla ta správná volba, jelikož k svému životu potřebujeme juchání, natřásání a bláznivé nápady. A protože většina z nás již není svým věkem k tomuto společensky předurčena, tak alespoň pod záštitou našeho všehoschopného spolku můžeme popustit uzdu své fantazii a podělit se o tuto radost i s vámi.

Chtěly bychom touto cestou poděkovat všem lidem, kteří nám fandí a pomáhají. V první řadě patří díky paní Anně Vávrové z Tupes a paní Marcelce Kočendové ze Zlechova, protože z nás, Tupeských parádnic, udělaly i Tupeské krasavice. Ušily nám totiž slušivé fěrtůšky, sukně a jupky. Radostí jsme se v nich tetelily na Slavnostech vína v Uh.Hradišti a také jsme v nich zahajovaly výstavu keramiky p. Lapčička v Muzeu podhradí v Buchlovicích. Kroje byly financovány z grantu Nadace Děti - kultura - sport.

Další poděkování míří k úžasným šohajům Jirkovi Hejdovi a Romanu Burešovi, jež se nezaletli všech těžkostí, které souvisí se spoluprací s tak náročným kolektivem, jako jsou naše spanilé maličkosti a zajistili nám i přes nepříznivé počasí zajímavý hudební doprovod při vánočním vystoupení v Muzeu keramiky. Na rok 2009 připravujeme další tradiční i netradiční akce, na které Vás srdečně zveme. Poslední březnovou nedělí 29.3. bychom rády pomohly malým slečnám vynést Mařenu do místního potoka a zároveň ve stejnou dobu plánujeme výstavu krojovaných panenek v obřadní místnosti obecního úřadu. Kdo má nějakou zajímavou „krojačku“ doma, z blízkého i vzdáleného okolí či ze zahraničí, budeme rády, když ji umyje, učeše a opráší a zapůjčí nám ji na tuto akci. Určitě se v Tupesích najdou zajímavé exempláře, na které se již teď těšíme.

Ten nejparádnější rok 2009 přejí

Tupeské parádnice, Veronika Vránová

SPORT U NÁS

Vzhledem k tomu, že u nás v Tupesích přibývá místa pro aktivní pohyb – nejmenší děti mají své nové průlezký a místo na hry u Smaltovny, u velkého hřiště vyrostla plocha s umělým povrchem, rekonstrukcí projde i Orlovna, byli jsme zvědaví, jaký sport je blízký našim zastupitelům. Čemu se věnovali dříve, popř. v dnešní době ?

1. Jakému sportu jste se věnoval(a) ve svých školních letech? Který byl váš nejoblíbenější?

B.Šimonová:

Ve školních letech jsem se namísto aktivního sportování věnovala spíše tanci. „Sport“ byl součástí výuky ve škole a doplňkově v kroužcích. V té době to byly nejčastěji míčové hry a atletika. Jinak příležitostně – sezónně to byly zimní sporty – lyžování a bruslení. Celoročně pak turistika.

Malá bruslařka B.Šimonová před 30 lety na Smrad'avce.

O.Vávra:

Především technickým sportům – leteckému modelářství, u kterého se člověk někdy i dost naběhal. Rád také vzpomínám na rybářský kroužek. Nejoblíbenější z klasických sportů byla asi turistika a v zimě běžecké lyžování.

P.Kocourek:

Fotbalu a plavání. Plavání bylo nejoblíbenější.

Z.Žaluda:

Nejoblíbenější sport? To byl jednoznačně fotbal, který jsme hráli takřka všude, kde to bylo jen trochu možné. Nejčastějším svědkem našich fotbalových dovedností bylo původní hřiště u Smaltovny a Orlovna (kde jsme často hrávali i hokej s tenisovým míčkem), ale nepohrdli jsme ani drnovitým terénem „ve špici“ Na Splávku či silnicí v lokalitě Od Boršic. Ale fotbal samozřejmě nebyl jediným mým sportovním vyžitím. Oblíbené byly i na terén nenáročná kuličky a taky badminton, který jsme hrávali až do pozdních večerních hodin. Ještě bych mohl vzpomenout i střelbu z praku, ale to už někdy nemělo se sportem nic společného.

A když přišla zima a zamrzl potok V Koutě, sváděli jsme na ledě velké boje při ledním hokeji. Napadl-li sníh, vytáhl jsem sáně a boby a o pohyb už nebyla nouze.

2. Který sport máte rád(a) v dnešní době? Věnujete se některému častěji?

B.Šimonová:

Vzhledem k pracovní vytíženosti a k časovým možnostem si i v dnešní době ráda vyrazím do přírody, a to nejraději pěšky. V zimě, když je příležitost, tak na lyže.

O.Vávra:

Díky svému vyžití ve skautském oddíle se věnuji dnes sportování jako součásti programu spolu s ostatními skauty – turistika,

Hokejista Petr Kocourek.

vodáctví. Odpočinout si jdu do přírody – pěší turistika a cyklistika. V zimě, když je příležitost, tak běžky.

P.Kocourek:

Brusle letní i zimní. Častěji se věnuji plavání, jízdě na kole, sjezdovému lyžování a rybaření.

Z.Žaluda:

Aktivní zájem o fotbal přetrvál do dnešní doby, i díky mým dvěma synům, kteří od svých 6-ti let hrají za místní TJ a nemůžu tak chybět na žádném jejich zápase. A pokud mám psát, kterému sportu se věnuji nejčastěji, raději bych slovo sport zaměnil za pohyb. Rád si zahraji stolní tenis, jdu si zaběhat při procházce se psem a nemůžu zapomenout na kolo, které mi slouží i jako dopravní prostředek při cestě do zaměstnání.

Sportu zdar a děkuji za váš čas a odpovědi...

GM

Hledáme sportovně založenou slečnu či paní, která by v tělocvičně v Tupesích vedla cvičení pro ženy...

A dva tipy na protažení těla z blízkého okolí...

Pokud si chcete zahrát tenis, nejbližší kurt si můžete pronajmout na Velehradě. Zapůjčí vám jej paní Piňosová na mob. 604 694 290. Sezóna trvá dle počasí asi od dubna do října. Na stejném telefonu je možno si objednat i hřiště pro plážový volejbal.

V měsíci únoru byl zahájen provoz Bowling Zlechov. Nabízí 2 hrací dráhy. Telefon pro objednávky bude upřesněn. Jako doplněk si můžete vyzkoušet kulečnick, šipky či stolní fotbal. Můžete ochutnat 15 druhů pizzy, minutky, grilované speciality, zeleninové saláty i těstoviny. Pro rodinné oslavy bude k dispozici salónek pro 50 lidí. Bowlingovou dráhu je možno rezervovat na tel.: 776 560 260

Otevírání dětského hřiště

Anketa mezi dětmi i dospěláky při slavnostním otevření hrací plochy u Smaltovny:

Co říkáte na naše nové hřiště?

Maminka – „Rozmyslím si třetí dítě!“ (Úsměv.)

Slečna Katka – „Škoda, že to nebylo za nás. My jsme si hráli jenom v potoku.“

Pan starosta – (Usmívá se, neodpovídá, pozoruje tváře zúčastněných a nafukuje balóčky pro děti.)

Tatínek – „Tož konečně sa majú ty ženské gde slézt.“

Tatínek Petr – „Velký počín obce, který jednoznačně podporuji.“

Maminka Marcela – „Perfektní. Všechno hezky barevné. Zatím jsme chodily jen do Zlechova na řadovky, kde jsou průlezký spíše pro starší děti. Tady jsou zase pro mladší, bude se to výborně doplňovat.“

Lenička – „Mně se nejvíc líbí kolotoč. Budu sem chodit se sestrou a s mamkou. My sem rychle přijdem, máme to kousek.“

Eliška – „Potok u hřiště je super. Budeme si hrát na agenty.“

Josífek – „Líbí se mi to. Já jsem pomáhal rozhrabávat kamínky.“

Artur a Alexandr – „Moc se nám to líbí, budeme sem chodit místo školy.“ (Rodiče kývají hlavou.)

Robin – „Nejlepší je pirátská loď. Budu sem chodit 1krát za týden s mamkou a tatškou.“

Tak hezké zážitky...

GM

Literární práce žáků základní školy

Cesta tam a zpátky, kolem Břestocké skály

Jelikož jsem již několik let pravidelným absolventem akce „Putování okolím Břestocké skály“, dovolil bych si sepsat tento výslap lehce satirickou formou.

Nejdřív pár informací na úvod. Tato akce loni oslavila již překrásný 28. ročník. Jako obvykle ho pořádá SFK Target společně se SUT Břestek (Spolek pro udržení tradic). Nejdříve šlo jen o obyčejnou „procházku“, kterou prošlo jen pár desítek lidí. Postupem času se ale z toho stala masová akce s hlavním heslem „vyžeňte sádlo z těla“, které je zvláště po Vánocích a Silvestru velmi oblíbené téma.

Nejdříve se zde potkávali pouze vesničané, po uplynutí pár let se sem ženou i profesionální turisté i „pražské“ typy velmi líných lidí. Hned na úvod bych tedy rozdělil účastníky do několika skupin:

1. Práví turisté – Tak právě pravých turistů, kteří se sem ženou kvůli překrásné přírodě a aby se připravili na novou turistickou sezónu, velmi ubývá. Poslední dobou se s nimi setkávám jen sporadicky. Vždy drží přední linii a zastavují, pouze pokud se chtějí podívat do své mapky. S sebou si vezmou profesionální obuv, lehký batoh pouze s minerálkou a s velmi malou, ale výživnou svačinkou.

2. Děti s rodiči – Děti patří, spolu s rodiči, mezi rychlostní elitu. Většinou kvůli tomu, že turisté již dosahují obdivuhodného věku. Děti ale velmi rychle ztratí energii a jejich škemrání postupně rodiče donutí dojít pouze kratší trasu. I tak ale některé mohou směle konkurovat turistům.

3. Návštěvníci – Právě návštěvníci z jiných koutů kraje jdou s domněnkou rychlého zhubnutí. Bohužel jsou ale nepoučitelni a berou s sebou několika kilové krosny plné jídla, konzerv a masa. Jejich zastávky jsou tak moc frekventované jako boudy na silnicích v ČR. Někdy se stane, že se dokonce ani nepohybují, jen sednou do hospody „U krtka“ a čekají na zabijačku. Proto když se ostatní s mnohahodinovým zpožděním dostaví, tak už z prasete nic nezbude.

4. Vesničané neboli „Pohodáři“ – Velmi početná skupina. Jejich motto je „a do druhé nohy“. Ano, poznáte je podle na kilometry lesknoucí se lahvičky domácí slivovice se skleněnou štamprlí. Nějaké tlusté kabáty nejsou potřeba a jelikož je hlad převlečená žízeň, tak s sebou vezmou ještě termosku se svařákem.

A nyní po shlédnutí závodníků pojďme rovnou na start.

Start se koná pravidelně pod Chabaňským kopcem. Jeho překonání je prakticky to nejtěžší a potom už je vše jen formalita. Právě takhle to vidí všichni pohodáři, kteří si ještě před startem vyměňují letošní pálenku. I když se nejedná o žádný závod, tak stále platí, kdo dřív přijde, ten si dřív naplní od rána hladový žaludek jitrnicemi a vepřovým masíčkem. A právě z tohoto důvodu se masa lidí dává do pohybu.

A je odstartováno!!!

Do čela se jako obvykle dostávají děti a rodiče, turisté hned za nimi s usměvavým pohledem jako by říkali: „Oni se unaví.“ Návštěvníci po malé svačince se také vrhají do kopce, jen staří známí pohodáři ještě čekají na to, jak se situace vyvine. Po pár skleničkách je již manželky nutí do pohybu, a tak nezbyvá nic jiného než chůze. Po úmorné chvíli se konečně objevuje „Sekvojec obrovský“. A turisté se dostávají do vedení z důvodu, že si favorizované děti zvědavě prohlíží mraveniště. Návštěvníci si pod sekvojem rozkládají tzv. „cikánské ležení“. Jde o souvislou zastávku převážně s důvodem doplnit tolik potřebné kalorie. A v dále se zpožděním se objevují další pomalejší členové putování. V lese se situace značně znepřehledňuje a nelze ji monitorovat ani s pomocí moderní techniky (tedy převážně mobilů a vysílaček). Jasně je jen to, že vítězi se opět stávají praví a nefalšovaní turisté. Někteří vesničané se dokonce lehce opili, a tak je jejich chůze velmi esovitá, tudíž z neustálého neuspořádaného pohybu ujdou dvakrát větší trasu. Zabijačka proběhla bez zranění a všichni se do tmy vrátili domů. A jaká bude ta letošní sezóna? S jistotou mohu říct, že velmi zábavná, plná dobré nálady a emocí.

Radek Bartošik, bývalý žák ZŠ Tupesy

Slovácký krůžek Tupesy – SKRUŽ

Děkujeme všem za projevovou přízeň v roce 2008. Jsme společnost mladá, ale přesto se můžeme pochlubit docela úspěšnými akcemi, které jsme v loňském roce pořádali nebo kterých jsem se účastnili:

- fašaňk s pochováním basy
- Kosení v Buchlovicích – Kosecké písně
- Hurá na prázdniny – akce pořádaná pro a ve spolupráci se ZŠ a MŠ Tupesy s diskotékou a bohatou tombolou
- Slavnosti vína v Uherském Hradišti
- Silvestr – rozloučení s Orlovnou

U té poslední se trochu pozastavíme. Především chceme říct všem pochybovačům, že v tom mrazivém a větrném počasí nikomu nebyla zima. Mužská část Skruže postavila na Orlovně příjemné zázemí v mírovém vojenském stanu, kde voněl grog a svařák. Krásně se povídalo, vzpomínalo a zpívalo u kytar.

Byla to poslední možnost připomenout si zážitky z mládí spjaté s tímto pozemkem ve středu obce. Zábavy se skupinou Reflexy, spartakiády, plesy, diskotéky, tělocvik, večerní prázdninové sedánky mládeže, která se na Orlovnu vkrádala přes ploty a sem tam pomohla i se sklizní trnek.

K Novému roku jsme si připili venku u ohně za palby ohňostrojů a přáli jsem si zdraví a štěstí v novém roce a spokojené žití v naší malé obci. Největším kabrhákem Tupes jsme jednohlasně zvolili pana ... Štolfu, který jakoby neuměl stárnout! Zatancoval si s námi, poseděl. Bylo nám s ním dobře jako s vrstevníkem.

V letošním roce připravujeme podobné akce jako vloni. Chystáme ale i nová překvapení a těšíme se, že uděláme radost co nejvíce lidem.

Připravili jsme i malou nástěnku starých fotografií spjatých s Orlovnou. Je vystavena ve vestibulu obecního úřadu. Máte-li i vy nějaké, které byste na ni rádi připíchlí, přineste je, prosím, na obecní úřad.

Mužský pěvecký sbor o.s. Tupešané

Vážení občané,

tak jak každý rok, tak i letos bych vám chtěl něco napsat o MPS.

MPS o.s. Tupešané v letošním roce vstupují do 4 roku své činnosti. Za tu krátkou dobu si už udělali dá se říci takovou malou reklamu, kterou na sebe navázali přátelství souborů v okolí Uh. Hradiště. Jsme zváni na různé akce pořádané v rámci folkloru v jiných regionech. Jako poslední akce mimo obec to bylo pozvání na předvánoční zpívání ve Velké nad Veličkou. I tady jsme si neudělali ostudu, ba naopak.

Pro letošní rok chceme udělat v rámci možností tyto akce. Jako prvořadý úkol to bude soutěž malých zpěváků O tupeský džbánček, a to dětí od 1.-9. tř. Soutěž bude v několika kategoriích a bude v měsíci květnu, 23.-24.5.2009. Dále to budou veřejné zkoušky ve skanzenu vždy v pátek 5.6., 19.6., 17.7., 31.7., 14.8., 28.8. Také bychom chtěli uspořádat 3.7.2009, tj. v červenci, pouťovou besedu u cimbálu. Jinak máme činnost zaměřenou na pozvání souborů z okolí Uh. Hradiště a také další akce v obci. Rok 2009 zakončíme vánočním zpíváním ve skanzenu v Tupesích. Na tyto akce vás co nejsrdčněji všechny zveme a doufáme, že i nadále nás budete svojí účastí podporovat.

V roce 2009 vám všem, kteří máte rádi slováckou písničku, přejeme hodně zdraví, přátelství a osobní pohody.

Těšíme se na vaši přízeň a podporu na všech akcích v obci.

**za MPS o.s. Tupešané
Josef Šefránek**

Plán činnosti MPS o.s. Tupešané v roce 2009

Duben	velikonoční zpívání, chození po vsi
13.4.2009	šlaháčka
10.5.2009	svátek matek, skanzen
23.-24.5.2009	Tupeský džbánček, skanzen
Kosecké písně Buchlovice	
ČERVEN	veřejné zkoušky MPS, skanzen
/5.6., 19.6., 17.7., 31.7., 14.8., 28.8./	
3.7.2009	pouťová beseda u cimbálu, skanzen
Září	Slavnosti vína v Uh. Hradišti
18.12.2009	vánoční zpívání, skanzen

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ TUPESY

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych Vás seznámil s činností Sboru dobrovolných hasičů v Tupesích v uplynulém roce. Začátkem roku – 5. ledna proběhla výroční valná hromada sboru s účastí členů 85 %. Výbor se dále scházel se svými členy vždy 1. pátek v měsíci na členských schůzích a několikrát se sešel mimořádně, aby vyřešil vyskytnuté problémy. V polovině ledna, poprvé v historii sboru, jsme podali prostřednictvím obce žádost na krajský úřad o poskytnutí dotací pro zásahovou jednotku. Žádost o dotace se skládala ze tří položek, které byly uspořádány dle důležitosti: 1. oprava zásahového automobilu zn. Avia, 2. ochranný plášť, výstražný a vyteplený s nápisem HASIČI (10 kusů), 3. zásahová obuv (6 kusů). Obec se zavázala, že v případě úspěchu zaplatí 30 %. 21. ledna ve 21,30 hodin byl přes operační středisko vyhlášen výjezd jednotce o zmenšeném početním stavu k dopravní nehodě mezi obcemi Tupesy a Břestek, a to bez spuštění sirény a za účelem likvidace provozních kapalin uniklých na vozovku a dále úklidu vozovky. Pětičlenná jednotka se po zkontaktování přes mobilní telefony vydala na místo. Na likvidaci uniklých kapalin byl použit sorbent. Pro rozsáhlou vyšetřování byl výjezd ukončen v 00,30 hod. Sorbent byl následující den odevzdán starostou obce na Hasičském záchraném sboru v Uh. Hradišti. V měsíci únoru, tak jako každý rok, jsme ve spolupráci s Klubem českých turistů uspořádali Pochod za Pavlem, kterého se zúčastnilo 59 občanů. Pavel Vávra (1956 – 1994) byl velmi obětavým členem a velitelem sboru. Zahynul tragicky při výkonu svého povolání. Letošní 15. ročník se uskutečnil 28. února. Sraz všech zúčastněných byl v 8,30 hodin u hasičské zbrojnice. Začátkem března začalo jedno z mnoha jednání týkající se trvalého umístění Sboru dobrovolných hasičů na č. p. 135, což je budova obecního úřadu. Sbor zde sice vždy sídlil, ale byl hlášen na místech trvalého bydliště mých předchůdců – předsedů a starostů. Setkali jsme se s podporou obce, která je vlastníkem budovy, a pan starosta nám bez problémů vystavil souhlas. Celou záležitost jsem nadále vyřizoval na Českém statistickém úřadě v Brně. V dubnu jsme spolu s kulturní komisí obce uspořádali pro naše občany stavění máje. Přípravy na tuto akci zabraly značnou část měsíce. Loni poprvé jsme na akci měli stánek s občerstvením na návsi. Určitě to celou akci oživilo a vedlo ke spokojenosti našich občanů. Opět na akci vyhrávala dechová hudba Buchlovjané a vystoupení se nebály ani Tupeské parádnice. Závěrem akce jsme za doprovodu státní hymny společně se zastupiteli obce položili věnce k pomníkům padlých. Na přelomu dubna a května shromažďoval Hasičský záchraný sbor Zlínského kraje podklady pro pořízení 5 kusů ochranných kompletů, které budou zakoupeny z finančních prostředků státního rozpočtu České republiky pro jednotky Sboru dobrovolných hasičů obcí, kategorie JPO V. Tyto komplety se skládají z ochranné blůzy, ochranných kalhot, zásahové obuvi a měly bychom je dostat do konce února 2009. 9. a 10. května se naše zásahová jednotka zúčastnila již VI. ročníku Slovákého okruhu motocyklů ve Starém Městě jako požární dozor. V měsíci květnu se konaly brigády na tréninkovém hřišti. Naše tréninkové hřiště s vybetonovaným prostorem pro plato a nádrž jsme začali naplno využívat začátkem června. Kácení máje proběhlo 31. května v režii našich členů. Koncem května sportovní mašina zvýšila svůj výkon díky další úpravě. V červnu jsme obdrželi radostnou zprávu ze Zlínského kraje, a to schválení a možnosti čerpání dotací pro zásahovou jednotku v hodnotě 53 000,- Kč. Z toho poskytl Zlínský kraj 70% a 30% poskytla obec Tupesy. V čerpání dotací jsme postupovali dle žádosti. V polovině června byly zakoupeny nové sportovní kalhoty pro ženské družstvo. V červenci jsme díky našemu členovi získali tři starší benzínové sekačky, a tím jsme se stali nezávislími na sportovcích v sečení trávy našeho tréninkového hřiště. V polovině srpna jsme pomohli obci odpolední brigádou v mateřské škole v počtu 8 členů v rámci

zvětšení místnosti. V září byla ukončena Velká cena okresu Uherské Hradiště v požárním sportu, která byla zahájena v dubnu a do níž se zapojila naše družstva žen i mužů. U obou družstev jsme zaznamenali zlepšení jak v umístění v tabulce, tak v nasbíraných bodech. Ženskému i mužskému družstvu patří obrovské poděkování za skvělou reprezentaci sboru i obce, ale především za přístup k tréninkům i samotným soutěžím. Tréninky probíhaly ve čtvrtek a v sobotu, soutěže pak každou neděli po celé léto. V říjnu byl v rámci čerpání obecního rozpočtu zakoupen trojdielný žebřík a 3 kusy zásahové hadice „B“. Závěrem roku jsme podali žádost o dotace pro zásahovou jednotku na rok 2009, ve které jsme loni uspěli. Žádost o dotace se skládá ze tří položek, které jsou seřazeny dle důležitosti: 1. zásahové přilby (8 kusů), 2. zásahové rukavice (10 kusů), 3. elektrocentrála. Obec se zavázala, že v případě úspěchu zaplatí 30% z celkové sumy. První dva body se týkají dovybavení ochranných kompletů. Třetím bodem je elektrocentrála nutná v případě zásahu bez možnosti připojení k elektrickému proudu.

Kdo by se chtěl s naší činností seznámit blíže, může navštívit naše internetové stránky www.sdhtupesy.unas.cz. Rád bych touto cestou pozval mezi nás nové potencionální členy, kteří by nelitovali svého času angažovat se ve prospěch spoluobčanů.

Závěrem bych chtěl poděkovat výboru a všem členkám a členům za spolupráci v loňském roce. Velký dík patří rovněž zastupitelstvu obce za podporu hasičského sboru. Velmi si vážíme sponzorských darů firem, které si dovoluji na tomto místě vyjmenovat, protože v loňském roce nemalou měrou přispěly k dalšímu rozvoji hasičského sboru v Tupesích:

Agro Zlechov
 Autoopravna, p. Fryšták Drahomír
 HELIO, p. Jurčík Stanislav
 CHEDO, spol. s. r. o.
 Kamenosochařství, p. Novák Vladimír
 Kavárna V Plotkách, p. Vojáček Jaroslav
 L. V. Print, p. Vyšenka Leopold
 MP Korado, p. Mikula Pavel
 Ocelprofil, p. Kratochvíl Pavel
 Singulární společnost Tupesy
 Smaltovna Tupesy
 Výroba terasa a umělého kamene, p. Králík Josef

Pavel Churý
 starosta SDH Tupesy

DRUŽSTVO MUŽŮ SDH TUPESY

Do roku 2008 jsme vstoupili s mírně zvýšeným výkonem mašiny PS 12, od které jsme si za pomoci častých tréninků slibovali v sezóně zlepšení stávajících časů a lepšího umístění v tabulce. Jako každým rokem jsme se opět zúčastnili povinné okrskové soutěže na Salaši, která probíhala 18. 5. 2008. Bohužel nedopadla dle našich očekávání, a tak jsme se umístili na 4. místě. Naše družstvo se také zúčastnilo Velké ceny Uherské Hradiště, do které bylo zaregistrováno 15 družstev z celého okresu. Během roku se nám podařilo dobudovat naši tréninkovou dráhu a to se také odrazilo na našich výsledcích, které se začaly ještě více zlepšovat. A tak jsme se ve Velké ceně dostali na pěkné 8. místo s 44 body. Během Velké ceny se nám podařilo v Drslavicích zabežhnout náš prozatím nejlepší čas 19:60. Členové naší soutěžní sestavy jsou: Slezák Martin, Polášek Břetislav, Sátora Miroslav, Churý Pavel, Pleva Čestmír, Bártek Tomáš, Elísek Jakub, Elísek Lukáš, Pleva Přemysl, Vrtal Martin, Žák David.

Jak šel rok 2008

Fašanková obchůzka, stejně jako i večerní pochováání basy bylo i roce 2007 nezapomenutelné. Tentokrát nás navštívila i Česká televize.

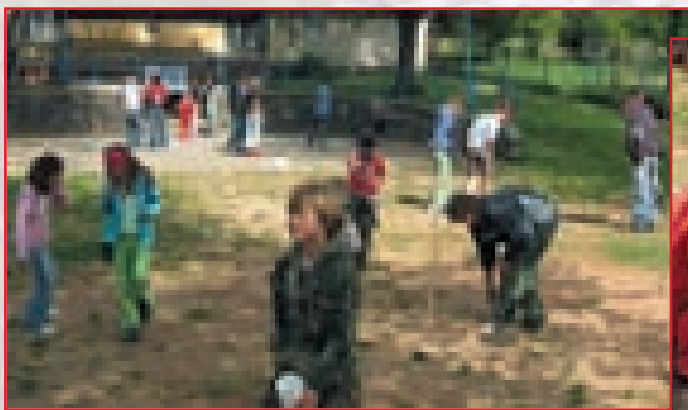

Ve dnech 25 – 28.4.2008 se Mikroregion Buchlov zúčastnil jednoho ze setkání mezinárodního projektu PromEuregion. Na výstavě jsme reprezentovali nejenom Tupesy, naše krásné Slovácko, ale jako jediní zástupci celou ČR. Věříme, že keramika z Tupes, Buchlovic i okolí a slovácké koláčky udělali dobrý dojem na všechny návštěvníky.

Soutěžní přehlídka dětských zpěváčků
Tupeský džbáněček byla určitě jednou z největších akcí Mužského pěveckého sboru Tupesčané. Akce se 31.3. zúčastnila řada zástupců škol z okolí a do Tupes přivedla několik velkých talentů. V jednotlivých kategoriích se na prvních třech místech umístili Helena Šťastná - ZŠ Nedakonice, Renata Šťastná - ZŠ Nedakonice, Josef Macek - ZŠ Tupesy, Magdaléna Krchňavá - ZŠ Buchlovce (kategorie 1.-3. třída), David Šeda - ZŠ Buchlovce, Štěpán Tomeček - ZŠ Tupesy, Tereza Martonová - ZŠ Tupesy (kategorie 4.-5. třída) Kateřina Oszlová - ZŠ Tupesy (3. kategorie) Uznání patří všem vystupujícím a členům MPS Tupesčané, kteří tak velkou akci pomohli zorganizovat.

Jamí odpoledne 4. května přivedlo na Orlovnu hráče kuliček bez rozdílu věku. Pod organizací Českého junáku si přišlo zahrát asi 40 dětí. Doprovodí děti letos na společné klání i více rodičů?

Fotografie z vítání občánků, které organizuje Sbor pro občanské záležitosti.

Stavění máje 30.4. bylo příležitostí pro setkání celé obce. Pod patronací členů Dobrovolných hasičů a za příspěvní Tupeských parádnic a dechové hudby Buchlovan se odpoledne velmi vydařilo.

Velikonoční dílna ve Muzeu keramiky znamenala pro mnohé možnost sami si uplést pomlázku, nabarvit vajíčko, nebo zkusit výšivku. Zkrátka ve světě, kde je možné si skoro vše koupit, nabídla možnost něco si udělat i svými rukama a být na to hrdý.

První ročník Asentu v režii a organizaci Mužského pěveckého sboru Tupešané, byla velmi vydařená akce. Recesisticky pojaté vzpomínání na chvíle odvodu přilákalo řadu diváků. Inspirací a příslibem do budoucna byl určitě herecký výkon odvodní komise regrútů i vystoupení Tupeckých parádnic.

Den plný slunce a radosti byl v Tupeších 11. května, kdy se maminky, babičky i ostatní členové rodin sešli v Muzeu Keramiky na oslavě Dne matek. Program připravili - MPS Tupešané, paní učitelky s dětmi ze školky, folklorní soubor Čutora, děti ze školní družiny. Za práci zvukaře a hudební doprovod, ostatně jako na všech akcích v obci poděkování panu Filipu Mackovi.

Den dění na Orlovně zorganizoval Český junák, oddíl Tupesy. První červnový den přilákal desítky dětí i rodičů nejenom na Orlovnu na bohatý program „Cesta kolem světa balonem za jedno odpoledne“, ale také do Muzea keramiky na divadelní vystoupení Jak čerti skočili na špek, které odehrálo Studio T. Velký dík všem členům skautského oddílu, kteří každoročně sami připravují program dětského dne.

Módní přehlídka přilákala do krásného prostředí tradičně velké množství diváků. Tupeské molo dalo vyniknout nejenom modelkám, o které se postarala paní D. Mikulová ze salonu Valentýn, ale především krásné kolekci ze salonu Madame. Díky všem modelkám a Klubu žen pod vedením paní Hejdové a paní Slováčkové. O kulturní program se postaraly Tupeské parádnice, programem provázela paní Ivana Tomešková.

Skautský program je velmi bohatý celý rok od zahájení až po svůj vrchol na táboře. V letošním roce pod horou Klimentek v údolí vřesovského potoka.

Sladká vzpomínka pro všechny – začátek prázdnin, na který připravil Slovácký krúžek Tupesy vydařenou akci Hurá na prázdniny. Bohatý program a tombola přilákaly řadu dětí i rodičů. Je to také jedna z neformálních příležitostí pro setkání rodičů i učitelů.

Beseda s důchodci, kterou pořádal Sbor pro občanské záležitosti, byla příležitostí setkání pro asi 60 seniorů z naší obce. Srdečně zveřejní všechny důchodového věku i na příští ročník. S občerstvením velmi pomohlo AGRO Zlechov.

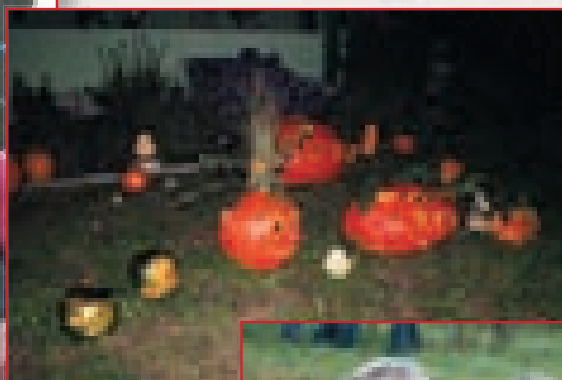
Z programu na přípravě hrací plochy u Smaltovny se podílely jak děti tak i rodiče, otevření hřiště bylo příjemným setkáním pro lidi všech generací. Součástí projektu z Programu obnovy venkova byla také výsadba nového stromořadí a rozsáhlá výmalba školy, na které spolu s paní učitelkou Malinovou o prázdninách pracovali bývalí žáci ZŠ a členové skautského oddílu.

Obec Tupesy se prezentovala na Slavnostech vína a Dnu otevřených dveří památek bohatým průvodem krojovaných. Tupeské parádnice i Tupešané zazpívali za velkého zájmu jak na stanovišti mikroregionu Staroměstsko – v atriu staré radnice, tak mikroregionu Buchlov v atriu Františkánského kláštera. V obležení byl také keramický kruh, kde děti z keramického kroužku pod vedením paní L. Vičkové předváděly výrobu keramiky. Díky všem za prezentaci obce, stejně tak všem návštěvníkům, kteří nás přišli podpořit.

Socha svatého Jana Nepomuckého je jednou z nejvýznamnějších památek v obci. Po náročné dvouleté rekonstrukci byla socha odhalena a požehnána dne 28. září 2008. Celý kulturní program se těšil velkému zájmu spoluobčanů. Velkým potěšením pro všechny bylo nejenom vystoupení dětí, Tupešanů, ale také účast několika návštěvníků v tradičním lidovém kroji.

V pátek 10. listopadu se Orlovna proměnila v dílnu, kde vznikaly nejrůznější dýňové speciality. První ročník byl velmi hojně navštíven. Nezapomeňte, prosím, letos nasadit dýně ve větším počtu, akce s uskuteční i na podzim 2009.

5. listopadu se v Buchlovicích uskutečnila vernisáž keramika pana Ing. Lapčika. Místo jeho narození a zážitky z jeho dětství promlouvají i v jeho tvorbě. Krásný večer doprovodily svým vystoupením Tupešské parádnice a sbor Tupešané.

Výstava Betlémů, byla první oficiální výstavou v přízemí obecního úřadu. Na výstavě se sešlo 35 unikátních exponátů, vesměs původem z Tupes. Ocenit um, píli a pro inspiraci přišlo přes 490 diváků. Velké poděkování všem, kteří se zapojili do průvodcovské služby a především panu místostarostovi Kocourkovi za shromáždění a péči nad exponáty. Přejme si, aby se našlo dostatek ochotných spoluobčanů a můžeme se sejít na dalších vernisážích. Výstava se stala inspirací a snad se v krátké době sejdeme na vernisáži nové zajímavé výstavy.

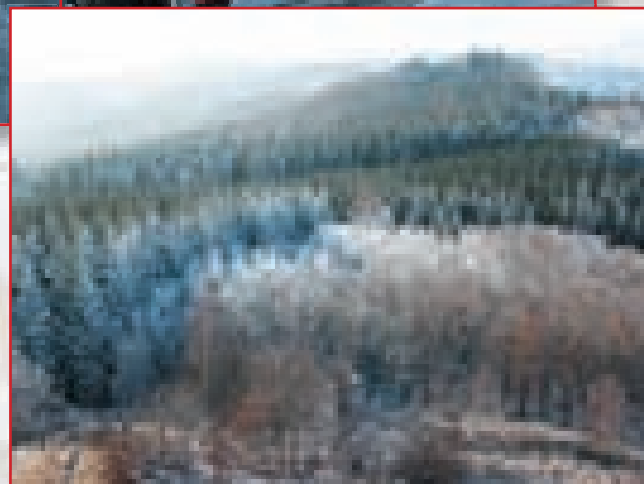
Kulturní komise se ve spolupráci s Tupeskou školou se zapojili 9. prosince do celostátního projektu Vánoce s Ježíškem. Jedním z výsledků bylo vypuštění rekordního počtu balonků – celkem se vypustilo 100.858 kusů balonků. V Tupesích jsme přispěli 547 kusy. Poděkování patří Ruddy Truck Teamu za doprovodný program a především paní Věře Martinákové za hlavní podíl na organizaci.

Na školním jarmarku žáci školy prodávali za symbolické ceny svoje vlastní výrobky. Podpořit je došla také řada rodičů. Příští rok jsou zváni všichni spoluobčané.

Karneval pořádala nejenom školka a škola, ale také maminky ze školičky, které se schází pravidelně každý týden.

Tradiční akce Tupeského Klubu českých turistů – Předsilvestrovský výstup na Brdo. Všichni, kteří vyrazili od bohatě prostřených stolů, zažili srdečnou atmosféru a nádherný pohled na krásné Chříby (od roku 2004 zařazeny do programu Natura 2000).

V loňském roce zavítal do naší obce Mikuláš kočárem. Před kaplí jej přivítaly děti i mnoho rodičů. Po rozsvícení vánočního stromu se družina vydala na obchůzku obcí. Koňské spřežení nepůjčil svatý Martin, ale pan Karel Churý, který je se svými koníky ozdobou a radostí pro děti i dospělé na většině akcí v obci. Patří mu velké poděkování a určitě za všechny prosba i pro příští rok.

Tříkrálová sbírka je v Tupesích krásná nejenom tím, že přispějeme na potřebnou věc, ale především účastí řady mladých lidí, kteří se do sbírky aktivně zapojí. Jsou vítáni všichni, kteří by chtěli pomoci i v příštím roce.

Výsledky VC UH: 1. Vésky 132, 2. Kněžpole 123, 3. Mistřice 114, 4. Častkov 71, 5. Bílovice 70, 6. Salaš 62, 7. Častkov B 62, 8. Tupesy 44, 9. Drslavice 44, 10. Jarošov 33, 11. Vlčnov 23, 12. Tučapy 13, 13. Vlčnov B 10, 14. Dolní Němčí 5, 15. Nivnice 0.

Tomáš Bártek
velitel SDH Tupesy

DRUŽSTVO ŽEN SDH TUPESY

Naše družstvo žen bylo založeno před třemi lety. Náš úvodní závod do světa hasičů byl na soutěži v Tučapech. Jelikož nás to začalo velmi bavit, zavedly jsme si pravidelné tréninky, které jsou vždy od června do září. Jsou ve čtvrtek a v sobotu. Soutěže jsou každé nedělní odpoledne. Za svůj největší dosavadní výkon považujeme postoupení do krajského kola, které se konalo v Bezměrově na Kroměřížsku v roce 2007, kde

jsme reprezentovaly okres Uherské Hradiště. Vloni jsme se zúčastnily povinné okrskové soutěže na Salaši, která se konala 18. května. Tato soutěž se nám bohužel moc nevydařila. Svůj pokus jsme nedokončily. Na konci května jsme se přihlásily do Velké ceny okresu Uherské Hradiště v požárním sportu. Náš první závod ve Velké ceně byl v Dolním Němčí, dosáhly jsme času 34,85 sek. Další závod se konal v Častkově, odkud jsme odjížděly s časem 29,17 sek. Dále následovala soutěž v Kněžpoli 23,96 sek. Další závod byl v Březolupcích 20,08 sek., kde jsme skončily na 2. příčce a odvezly si pohár. Následoval závod ve Věskách s časem 23,32 sek., pak v Kunovicích s časem 20,66 sek., kde jsme získaly pohár za 2. místo. Ve Starém Městě 3. místo za čas 20,55 sek., a Košíky s časem 20,86 sek. nás poctily 3. místem. Pak jsme se zúčastnily noční soutěže ve Věskách, ale tu jsme nedokončily. Ve Velké ceně okresu Uherské Hradiště jsme se umístily na 5. místě z 9 družstev s 84 body. Naše sestava je prozatím v tomto složení:

Vendula Řičánková – koš
Andrea Hrušková – spoj savic
Karla Plevová – strojnice
Monika Bártková – béčka
Petra Stodůlková – rozdělovač
Lenka Mikulová – levý proud
Eva Plevová – pravý proud

I v následující sezóně bychom se rády zúčastňovaly dalších soutěží s nejlepšími možnými výsledky. Do budoucna bychom mezi sebou rády přivítaly nové tváře, které by nám pomohly k získávání trofejí.

Tým žen SDH Tupesy

HASIČI RADÍ...

POZOR NA VYPALOVÁNÍ STARÉ TRÁVY

S příchodem jara, kdy dojde k podstatnému oteplení, začínají lidé uklízet své zahrádky a další různá prostranství. Mezi velmi nebezpečné činnosti v tomto období patří i vypalování staré suché trávy. Jde sice o nejrychlejší způsob likvidace, ale z hlediska požární ochrany o jeden z nejnebezpečnějších způsobů likvidace staré trávy. Jde o to, zda tento způsob odstranění staré trávy je také neekologičtější. Lidé, kteří se k této činnosti přikloní, by si měli především uvědomit, že vypalování porostů je dle zákona č. 133/85 Sb. úplně znění zákon č. 67/01 Sb. v § 17 odst. 3 písm. f) zakázáno. Velmi často si lidé pletou pojem vypalování a spalování. Mezi těmito pojmy je výrazný rozdíl. Vypalováním se rozumí plošné vypalování, např. staré trávy a právě toto je ze zákona o PO zakázáno. Spalováním se rozumí např. zapálení shrabané trávy či listí na hromadě. Jednou z důležitých věcí, kterou bychom všichni měli znát, že každé spalování hořlavých látek na volném prostranství a v lesích musí být předem oznámeno na územně příslušné operační a informační středisko HZS. Jedním z velice důležitých negativních faktorů při této činnosti je, že může být zavdána příčina ke vzniku požáru, ohrožení života a zdraví osob nebo majetku. Každý rok při této činnosti zemře několik lidí. Důležité je si uvědomit, že mezi nejnebezpečnější variantou tohoto způsobu odstraňování staré trávy je její spalování za větru nebo v blízkosti snadno vznětlivých materiálů či přímo u lesa. Důležité je si uvědomit, že i spalování klestu v lesích má svá pravidla, která je potřeba splnit ke zdárnému splnění tohoto úkolu. Především je nutné zajistit:

- každé pálení je nutno oznámit na příslušné operační středisko HZS kraje
- dbát pokynů operačního důstojníka HZS
- místo pálení zabezpečit dostatečným množstvím hasebních látek
- velikost hromady je nutné volit tak, aby shořelo během pracovní směny nebo v době, kdy je na místě přítomen dozor
- při silném větru je nutné oheň uhasit
- pálení klestu může být prováděno jen v bezpečné vzdálenosti od objektu
- opustit místo pálení je možné až po úplném uhašení ohně
- příjezdové cesty vedoucí k místům pálení musí být volné

Je nutné ještě podotknout, že vypalování porostů platí jak pro fyzické osoby, fyzické podnikající či právnické osoby. Případné porušení tohoto zákazu může být příčinou vzniku požáru s velkými škodami na majetku či ohrožení zdraví či života osob.

Za nedodržení tohoto zákazu lze ať fyzické osobě, či právnické nebo fyzické podnikající osobě uložit pokutu dle zákona o PO.

ČIŠTĚNÍ KOMÍNŮ

Při vytápění tuhými palivy je povinností vlastníků nemovitostí pravidelné čištění komínů. Se vzrůstající cenou elektřiny a plynu se vrácíme k vytápění tuhými palivy. Naše starost o teplo v domě však neznamená jenom starost o palivo. Je to také péče o kamna, kotle ústředního topení a v neposlední řadě i o komín. Dobře postavený a pravidelně udržovaný komín významně ovlivňuje činnost zdroje tepla, tedy kamen, a tím i celou spotřebu paliva. Odvod spalin musí být plynulý a dobře kontrolovatelný. Z tohoto důvodu je nutné pravidelné čištění komínů, popřípadě kontrolu jejich stavu, která se provádí za rok nejméně:

- a) jsou-li do komínu zapojena kamna na tuhá paliva s výkonem do 50 kW šestkrát a nad 50 kW čtyřikrát
- b) pokud jsou do vylozkovaného komínu zapojena kamna na plyn do 50 kW dvakrát a nad 50 kW čtyřikrát.

Výbor SDH Tupesy

„Nebud' in, bud' out, nebud' skin, bud' skaut.“

Věděli jste, že na světě je více než 39 milionů skautů a z toho český skaut (Junák) má přes 50 tisíc členů a z toho asi 80 jich žije v Tupesích? Nevěděli? Tak už to víte. A zajímá vás, co těch 80 lidí celý rok asi dělá?

Jistě už víte, jak to ve skautu chodí. Během školního roku se každý týden schází družinky světlušek, vlčat, skautek a skautů a loňský rok tomu nebylo jinak. Zúčastnili jsme se také tradičních akcí, jako je zimní závod na Starých Hutích Rikitanův Memoriál nebo Hudifest na Modré, Závod vlčat a světlušek v Bojkovích, Kuličkyáda, Dětský den a další. Proběhla také spousta obzvláště vydařených a netradičních akcí, které určitě stojí za zmínku.

Mezi tyto akce patří výprava na Ivančenu, která se konala 26. dubna a které se účastnilo přes tři tisíce lidí. Ivančena je hřeben pod Lysou horou, na kterém stojí mohyla Ivančena. Mohyla vznikla v roce 1946 jako památka na hrdinství ostravských skautů, kteří byly popraveni na konci 2. světové války. Od té doby tam skauti každý rok nosí kámen ze svého kraje jako poctu těmto skautům. Součástí mohyly je mimo jiné i kamínek z Měsíce od amerického astronauta Armstronga. Dnes je mohyla více než dvanáct metrů dlouhá, pět a půl metru široká a téměř čtyři metry vysoká. Myslím, že stojí za to ji vidět.

Jako každý rok i letos proběhl začátkem prázdnin dlouho očekávaný tábor. Krásný týden strávený v přírodě se nesl v duchu Alvareze a jeho putování za bájným pokladem Aztéků... Těžko říct, jestli během tábora načerpáme nové síly nebo je naopak ztratíme, možná obojí, ale vím, že každý rok, když se z tábora vrátím, nemůžu se dočkat toho příštího.

Další nezapomenutelnou akcí jak pro děti tak i pro vedoucí byl výstup na Brdo, kterému předcházela dvoudenní pobyt na chatě. Kluci pobývali v malé, zato útulné chatě Hubertce. Holky spaly v o něco luxusnější chatě na Salaši. Během pár společných dní jsme tak dostali šanci se vzájemně lépe poznat a prožít věci, na které při běžných schůzkách nezbývá čas.

Velmi vydařený byl také letošní Vánoláš, který pořádáme každý rok pro všechny rodiče a děti, kteří mají chuť si zahrát hry, předat

si drobné dárečky a načerpat vánoční atmosféru.

A abychom nezapomněli na naše rovery a rangers, v uplynulém roce se mohly účastnit Chaty o poznání na Vršavě, spaní na Hubertce, vánočního předání dárků na Klimentku, různých večerních promítání filmů, úklidu Hubertky (i pracovat se musí) a mnoho dalšího...

Na všech hromadných akcích, kterých jsme se zúčastnili, se mi líbí, že se k vám lidé znají a chovají vlídně, i když vás vidí třeba poprvé v životě. Každý skaut má spoustu kamarádů, ale nemá jenom těch 80, které potkává, má jich skoro 39 milionů! No, není to hezký pocit vědět, že máte na světě tolik přátel?

Lenka Malinková, vedoucí světlušek

Za pomoc podporu spojenou s provozem klubovny děkujeme zastupitelstvu obce Tupesy. Další materiální potřeby našeho oddílu jsou z velké většiny kryty podporou několika podnikatelů a ochotných rodičů. Velký dík patří všem vedoucím a rádcům, kteří každý týden připravují perfektní program pro více než 80 členů oddílu.

Na vedení jednotlivých družin se v letošním roce podílí

*družina vlčat (Čertíci) Míla Cigoš, Robert Hřebíček, Jeňa Kouřil
družina světlušek (Veverky) – Marie Kouřilová, Dáša Maňásková,
družina skautek (Andílci) – Eva Knopová, Pavla Polášková,
družina malých světlušek (Mravenci) – Lenka Malinková, Pavlína a Klára Sedláčkovy*

Program pro starší členy pomáhají dále vytvářet Ondra Burda, Štěpán Rybář, Katka Vávrová, Vojtěch Kouřil a další.

Za vedení oddílu Mgr. Oldřich Vávra

Pro více a především aktuálních informací vás zveme na www.skaut.tupesy.cz

ČZS Tupesy

V minulém roce 2008 nebyla provozována pálenice v Tupesích, protože malá úroda ovoce ovlivnila také množství zájemců o vypálení ovocného kvasu. Snad se nám všem podaří v tomto roce vypěstovat větší úrodu ovoce i zeleniny. Počasí asi neovlivníme, ale nabídneme vám alespoň pomoc a radu formou informací /ve vývěsní skříňce u prodejny Jednoty/ o výběru vhodné sadby, přísad, ovocných stromků, podnoží apod. Stejně důležité informace

o hnojení a ochraně rostlin a později o skladování úrody a kompostování organických zbytků.

Dále vám nabídneme konzultace se zkušenými členy ČZS, případně zorganizujeme odborné semináře dle jednotlivých specializací.

Vzhledem k bohaté nabídce produktů pro zahrádkářskou činnost v obchodní síti vám nabídneme ke koupi pouze úzký výběr sadbového materiálu, hnojiv a prostředků na ochranu rostlin.

V minulém roce jsme pořídili drtičku větví

do průměru cca 5 cm. V jarních měsících se provádí řez ovocných stromů dřevin, redukce zahrad a nová výsadba stromů a keřů. Tímto zařízením je možno ořezané větve zpracovat na dřevní hmotu, která je vhodná ke kompostování.

Podrobnější informace vám rádi poskytneme na nejbližší členské schůzi. O přesném termínu budete včas informováni.

Přejeme vám hodně zdraví a radosti z pěstitelských úspěchů v roce 2009.

ČZS Tupesy

MYSLIVOST

Z činnosti Mysliveckého sdružení Tupesy-Břestek

Vážení občané,

zvěř a myslivost mají i v dnešní moderní době nezastupitelné místo v životě člověka, a to zejména na vesnici, jako jsou obce Tupesy a Břestek. Význam myslivosti lze dnes spatřovat v nutném obhospodařování populací zvěře a v umělém vytváření přírodních rovnováhy v uměle pozměněné krajině kolem obce. Rozhodujícím prvkem zlepšování životního prostředí nejen pro zvěř, ale zároveň i pro jiné živočichy, a v neposlední řadě, i pro člověka, jsou vhodné úpravy krajiny, které zvyšují její rozmanitost a úživnost (potravní nabídku). To si uvědomují i místní myslivci a ve spolupráci s Aprem Zlechov zakládají takzvané biopásy (pruhové potravní poličky o šíři 6-12m, umístěné na okraji půdních bloků, které zůstává na půdě po celý rok) pro drobnou zvěř, a to hlavně zajíce polního, koroptev polní a bažanta obecného, ale i pro zvěř srnčí. Za vstřícný přístup při tvorbě biopásů patří Agru Zlechov naše poděkování. Tyto plochy o rozloze 1,7 ha se osazují zejména koroptví směskou, pohanou, krmnou kapustou a různými speciálními směskami. Dále jsou zakládána zvěřní polička osazená vhodnými plodinami jako je vojtěška, lesní směska, lesní žito apod. a to jak v polní, tak v lesní části honitby. Celková obhospodařovaná plocha jednotlivých zvěřních poliček je 2,5 ha. Náklady na takto obhospodařované plochy jsou nemalé a to hlavně na nákup vhodného osiva. Na tyto akce se vcelku daří získávat státní dotace díky kvalitní práci výboru mysliveckého sdružení a poděkování za finanční pomoc patří v nemalé míře i obecním úřadům Tupesy a Břestek. Rozvíjí se také úspěšně spolupráce mezi obcí a myslivci na úseku výsadby vhodných dřevin ve vybraných lokalitách kolem Tupes. Je to běh na dlouhou trať, ale díky nadšením členů Mysliveckého sdružení Tupesy-Břestek se pomalu okolí obcí daří zlepšovat.

Zajímavá je i snaha o zlepšení nízkých stavů drobné zvěře. Každoročně vypouštíme do honitby v jarních měsících část bažantí zvěře z umělého chovu, a to metodou postupného přivýkání zvěře pobytu v chovném

zařízení umístěném přímo v honitbě, což se kladně projevuje na zvyšování jejich stavů. Pro osvěžení krve bylo vypuštěno do honitby i několik zajců z jiné honitby. Kladný vliv biopásů, zvěřních poliček a účinné tlumení lišek a kun se příznivě projevuje i na pomalu se zvyšujících stavech zajců zvěře a v tomto zimním období je to znát. V minulých letech bývalo více vidět lišek jako zajců, nyní je tomu naopak.

Přikrmování zvěře po sklizni plodin a v době zimní nouze patří k základním povinnostem myslivce. V polních honitbách současné zemědělské krajiny nemá totiž zvěř po sklizni bez přikrmování dostatek potravy. Rušení mezí, živých plotů, remízů a úhorů, jakož i pobřežních porostů a mokřin připravilo zvěř o zdroje potravy v přechodném období, kdy jsou pole holá. Také zimní přikrmování umožňuje přežít nepříznivé období roku většímu počtu zvěře, než by odpovídalo přirozeným zdrojům potravy. Počet krmných zařízení v naší honitbě je značný. Jedná se celkem o 73 krmných zařízení jako jsou zásypy pro bažanty, seníky, zásobníky krmiva, krmelce jelení, srnčí a krmelečky pro zajíce, korýtka na jadrné krmivo, koroptví boudy, napáječky a slaniska. V loňském roce jsme vyvezli do honitby 81q sena, 31q jadrných krmiv (ječmen, pšenice, kukuřice), 65q řepy a krmné mrkve, 80 kg soli a 30kg medikované krmné směsi (prevence proti parazitickým červům a střevčkům). Seno je získáváno samovýrobou, jinak krmivo nakupujeme.

Při sklizni hlavně pšicnin v období po kladení srnčat dochází každoročně k významným ztrátám na zvěři vysečením a to i bažantích hnízd a malých zajíčků. Aby se ztráty omezily na minimum, vyháníme zvěř před sklizní z těchto ploch pomocí loveckých psů. Tato práce je velmi náročná, klade důraz na dobrou fyzickou kondici psa i vůdce. I časová zátěž je značná.

I v současné době se v naší honitbě setkáváme s pytláctvím. Dnešní pytláci používají moderní terénní automobily, silné světelné reflektory pro střelbu v noci, výkonné zbraně, vybavené často infradalekohledy, laserovými zaměřovači

či tlumiči, a bývají perfektně organizovaní ve skupinách. Loví především spárkatou zvěř (i mimo stanovenou dobu lovu), většinou z komerčních důvodů pro prodej masa, méně často trofejí nebo pro lovecký zážitek. Vymahatelnost práva proti nim je velmi nízká, což se příliš nezměnilo ani překvalifikováním pytláctví na trestný čin. To se potvrdilo i v kauze „pytláka století“, který byl soudem nakonec osvobozen pro nedostatek důkazů. Zpráva o tomto případu proběhla v médiích počátkem letošního roku.

V loňském roce na závěr měsíce června, Měsíce myslivosti, zorganizovalo naše myslivecké sdružení pro čtyřicet žáků prvního stupně Základní školy Tupesy akci nazvanou „Den s příslušníky Hubertova cechu“. Účelem akce bylo seznámit děti, co všechno naše dobrovolná práce společnosti přináší. Děti si na krátké přírodovědné stezce vyzkoušeli, jak znají rostliny, stromy a zvěř, jenž patří k oblasti Chřibů. Seznámili se s výcvikem loveckých psů i jejich prací v revíru. Největší zájem byl ovšem o střelbu ze vzduchovky. Těm nejlepším byly po skončení akce předány věcné ceny a medaile. Cílem takových akcí je naučit děti chovat se k přírodě citlivě a ohleduplně, ale i probudit v některých z nich zájem o myslivost jako takovou. Naše členská základna povážlivě stárne, a tak „mladá krev“ je vítaná.

V letošním roce máme v plánu tuto úspěšnou akci zopakovat.

Z kulturních akcí, které pořádá naše sdružení, v letošním roce proběhl 31. ledna tradiční Myslivecký ples spojený s ochutnávkou mysliveckých specialit v restauraci U barmana. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem zúčastněným a zvláště sponzorům z řad občanů, firem a organizací. Na léto se chystají Srnčí hody (termín bude upřesněn), akce obdobná, jakou jsme v loňském roce zorganizovali na hale ve Břestku. Letos by Srnčí hody měly být v Tupesích (pokud bude kde).

S přáním „Myslivosti zdar“

Ing. Zdeněk Foukal

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2008

Z činnost Sboru pro občanské záležitosti v Tupesích

Činnost Sboru pro občanské záležitosti v Tupesích pokračovala velmi zdařilými akcemi i v minulém roce 2008. Tak jako každý rok se členky zaměřily v průběhu roku na zajištění tradičního vítání nových občánků, bylo jich celkem 9.

Navštěvovaly jsme naše občany při významných životních jubileích 80, 85, 90 let a po 90 letech je navštěvujeme každoročně. V měsíci červnu jsme navštívily děti v mateřské škole při příležitosti jejich svátku a připravily rozloučení s 27 vycházejícími žáky místní ZŠ. Po prázdninách byly naše členky i na zahájení nového školního roku.

V září se uskutečnilo setkání našich rodáků při příležitosti jejich významných životních jubileí 50 a 60 let.

V listopadu se uskutečnila beseda s tupeskými důchodci, která proběhla ve spolupráci s Agro Zlechov.

V posledním měsíci minulého kalendářního roku jsme navštívily 10 našich občanů v domovech důchodců a domech pokojného stáří.

Zapojili jsme se také při výstavě betlémů na obecním úřadě

a výstavě vánočního cukroví v Muzeu keramiky.

V novém roce budeme v těchto vyjmenovaných akcích pokračovat a naše členky se zapojí také do akcí pořádaných obecním úřadem.

Antonie Hejdová, předsedkyně SPOZ

Tříkrálová sbírka

V závěru loňského roku se přiblížil čas Vánoc a s nimi čas očekávání a radosti. Sváteční kouzlo Vánoc často nepůsobí jen na děti, ale také na nás dospělé, a tak jsme navštívili své blízké, zazpívali společně koledy, a vzájemně se obdarovávali. Také svátek Tří králů, který toto období jakoby symbolicky uzavřel, je svátkem obdarování, neboť právě Kašpar, Melichar a Baltazar navštívili Ježíška v Betlémě, přinesli mu dary a sami byli obdarováni tím, že mohou všem zvěstovat novinu o jeho narození.

Na základě této události pak vznikla tradice, kdy v minulých stoletích chodily chudé děti převlečené za Tři krále a přinášely požehnání, které zapsaly na rám vstupních dveří do stavení ve formě tří písmen K+M+B. Tři známé litery nejsou začáteční písmena jmen králů (jde o starobylý a zakořeněný výmysl), nýbrž znamenají "Kyrios mansionem benedicet - Pán žehnej tomuto domu", a právě požehnání Tří králů mělo ochraňovat stavení i jeho obyvatele. Obyvatelé domu za toto požehnání obdarovávali přichozí jídlem, sladkostmi anebo penězi.

Zvyk Tříkrálového požehnání, a s ním spojeného koledování, u nás před lety obnovila Česká katolická charita formou Tříkrálové sbírky. Sběrka probíhá na celém území naší republiky za spolupráce obecních úřadů a především velkého počtu dobrovolníků. Takže opět přicházejí malí i velcí koledníci do našich domácností a křídou označují naše obydlí. Letos k nám v Tupesích v rámci Tříkrálové sbírky koledníci přišli už podeváté.

Celkem 9 skupinek koledníků bylo od občanů obce Tupesy obdarováno v historii sbírky nejvyšší částkou 30.583 Kč. Celý výtěžek byl odevzdán Charitě v Uherském Hradišti. Tyto finanční prostředky budou stejně jako v minulých letech rozděleny do nejrůznějších sociálních projektů u nás i v zahraničí tak, aby pomohly opravdu těm nejpotřebnějším.

Poděkování patří všem dětem i dospělým vedoucím skupinek, kteří v letošním opravdu velmi chladném počasí roznášeli nejenom poselství radostné zvěsti, ale věnovali svůj čas pro dobro ostatních. Poděkování také všem dárcům, nejenom za velkorysé finanční dary, ale především za přijetí, kterým se u vás koledníkům dostalo. Věřím, že stejně jako se kdysi tři králové plni radosti z narození Ježíška vraceli do svých domovů, se také naši koledníci vraceli s radostí z vykoledovaných peněz, ale především z radostí nad přijetím, kterého se jim u vás dostalo.

Vedoucími skupinek letos byly – Petr Kocourek (koordinátor sbírky), Bohuslava Šimonová, Veronika Vránová, Libor Vrána, Jarmila Vávrová, Ludmila Martykánová, Tomáš Vávra, Eliška Havlíčková, Filip Macek.

Organizační zajištění - Alena Macková, Simona Úředníčková, Oldřich Vávra

O.V.

STAROSTŮV DORT

4 vejce
 200 g moučkového cukru
 1 vanilkový cukr
 150 g oleje = 200 ml
 100 g strouhaných jader ořechů
 400 g hrubé mouky
 ¼ l mléka
 1 prášek do pečiva
 50 g pískového cukru
 tuk + strouhanka na vymaštění
 1 balíček mandlí
 15 g želatiny
 broskvový a jahodový kompot
 šťáva z kompotu
 meruňková marmeláda

Krém:

250 g másla
 ½ l mléka
 150 g cukru
 1 ½ vanilkového pudingu

Ušleháme při pokojové teplotě máslo s cukrem do pěny a pak vmícháme pudink.

Žloutky třeme s moučkovým cukrem do pěny, přidáme vanilkový cukr a po troškách olej.

Po našlehání vmícháme prosátou mouku s práškem do pečiva, mlékem a ořechy. Z bílků ušleháme sníh a přidáme pískový cukr. Lehce jej vmícháme do těsta, které nalijeme do vymaštěné a strouhankou vysypané dortové formy. Vložíme do středně předehřáté trouby a pečeme. Příkon tepla na konci zmírníme.

Vychladlý korpus rozkrojíme na tři pláty, potřeme marmeládou, krémem a můžeme ještě posypat ořechy, přičemž si část krému odložíme na potřeni boku a povrchu dortu. Povrch potřeme marmeládou a krémem a poklademe jahodami a broskvemi nakrájenými na měsíčky. Želatinu rozmícháme v trošce připraveného nálevu a necháme ji nabobtnat. Zbylý nálev převaříme, odstavíme, vmícháme do něj želatinu, a když trochu zhoustne, po lžících zalijeme ovoce. Potom krémem ještě potřeme boky dortu a posypeme rozpůlenými mandlemi.

Schvaluje 9 z 10 Tupeských parádnic. Jedna se totiž pozdržela a nic na ni nezůstalo.

Dle skutečnosti zachytila Kateřina Vávrová

Křehká medová srdíčka

1 kg hladké mouky
 70 dkg tuku (Hera nebo Sana)
 25 dkg medu
 17 dkg mletého cukru
 5 žloutků
 13 g jedlé sody
 2 vanilkové cukry
 2/3 sáčku mleté skořice
 citronová kůra
 vajíčko na potřeni
 hrozinky, oříšky na ozdobení

Mouku, cukr, sodu, skořici prosijeme na jednu hromádku. Uprostřed uděláme důlek,

do kterého dáme med, žloutky, citronovou kůru, tuk, který předem s trochou mouky

na vále rozpracujeme. Všechno zpracujeme v těsto a necháme do druhého dne

odpočinout. Rozválíme, vykrajujeme srdíčka, popř. jiné tvary. Na plechu je potřeme

rozšlehaným vajíčkem, položíme hrozinku a oříšek.

Pro vánoční ochutnávku připravila p. Milada Hejdová

Připomínáme, že u příležitosti vánočního zpívání v prosinci 2009 proběhne opět výstava cukroví spojená s ochutnávku. Zveme všechny, nejenom jako degustátory, ale především co nejvíce těch, kteří se chtějí pochlubit svými výrobky.

Fotbalové ohlédnutí za uplynulým rokem 2008

Největší devízou sportovního – fotbalového oddílu se stalo vybudování minihřiště s umělou trávou 3. generace. Přes Českomoravský fotbalový svaz a evropský fotbalový orgán UEFA byla zajištěna dotace v hodnotě cca 900 tisíc Kč ve formě položení umělého trávníku. Ve spolupráci s obcí byla zajištěna příprava podkladních vrstev hřiště, okolních přístupových chodníků, vybudování malé tribunky ve svahu nad hřištěm a v neposlední řadě kvalitním osvětlením hřiště vše firmou Tufír. Fotbalisté pak dobudovali kovové konstrukce na mantinely a ochranné sítě, zhotovili dřevěné mantinely a lavičky na tribunku. Zbývá dokončit tribunku a pověsit ochranné sítě. Hodnota velmi kvalitního minihřiště o rozměrech 40 x 20 m činí 2,4 mil. Kč. Užité hodnota hřiště je nevyčísitelná. Hřiště bude sloužit nejen pro utkání malých dětí v přípravkovém věku, k tréninku žáků, dorostenců a mužů především v době nepříznivého počasí, zimě a dešti. Hřiště mohou samozřejmě využívat i ostatní sportu milovní občané obce. Obci patří obrovský dík nejen za financování velmi nákladné akce, ale i za zajištění stavby.

SPORTOVNÍ HODNOCENÍ 1. MUŽSTVA MUŽŮ:

Jarní část soutěžního ročníku 2007/08

Po zpackané podzimní sezóně soutěžního ročníku 2007-08 (9 bodů) a předposledním místě málokdo z našich příznivců věřil, že se tak suverénním způsobem zachráníme. Se stejným kádrem jsme po absolvování perné zimní přípravy nastoupili do jarní sezóny s jiným elánem do hry. Chuť hrát fotbal a porvat se o výsledek se projevovala na každém z hráčů. Největší pokrok však byl na „13 minutovém“ Ondřeji Vávrovi, který solidně „potřeboval“ a stal

se hlavním motorem mužstva. Byl prodlouženou rukou trenéra, který stavěl ofenzivní taktiku založenou na precizně propracované obranné činnosti, především na něm. Kolem něj stavěl hráče s podobným hráčským myšlením. Kamarády, kteří vedle něj hrávali od mládí a dokážou se naladit na jeho notu. Ne vždy však jen „profesorský“ fotbal stačil na „bílce z hor“. Parádní zápasy s čelem tabulky mohou svádět k přemíře optimismu.

Sezónu jsme zahájili úspěšným vykročením v Poháru OFS, kdy jsme na umělé trávě ve Starém Městě jednoznačně přehráli Kostelany

Konečná tabulka 2007-08

1. Zlámánek	26	22	3	1	92	:	27	69	13	13	0	0	54	:	14	39	13	9	3	1	38	:	13	30
2. Hluk B	26	13	6	7	60	:	50	45	13	7	5	1	34	:	15	26	13	6	1	6	26	:	35	19
3. Drslavice	26	13	4	9	60	:	40	43	13	8	2	3	33	:	14	26	13	5	2	6	27	:	26	17
4. Polešovice	26	13	2	11	62	:	55	41	13	9	1	3	34	:	19	28	13	4	1	8	28	:	36	13
5. Boršice u Blat.	26	10	8	8	44	:	47	38	13	7	4	2	24	:	18	25	13	3	4	6	20	:	29	13
6. Kostelany	26	11	4	11	68	:	54	37	13	7	1	5	47	:	27	22	13	4	3	6	21	:	27	15
7. Bílovice	26	10	7	9	37	:	42	37	13	6	3	4	19	:	21	21	13	4	4	5	18	:	21	16
8. Sušice	26	10	5	11	48	:	40	35	13	7	3	3	31	:	16	24	13	3	2	8	17	:	24	11
9. Tupesy	26	10	4	12	32	:	35	34	13	6	2	5	16	:	15	20	13	4	2	7	16	:	20	14
10. Mařatice	26	8	7	11	38	:	47	31	13	4	4	5	19	:	21	16	13	4	3	6	19	:	26	15
11. Traplice	26	8	7	11	52	:	55	31	13	6	4	3	33	:	25	22	13	2	3	8	19	:	30	9
12. SlováckoVážany	26	8	7	11	38	:	53	31	13	7	3	3	27	:	24	24	13	1	4	8	11	:	29	7
13. Popovice	26	6	5	15	39	:	64	23	13	6	3	4	26	:	18	21	13	0	2	11	13	:	46	2
14. Korytná	26	5	1	20	25	:	86	16	13	4	0	9	17	:	34	12	13	1	1	11	8	:	52	4

3:0 a postoupili již do semifinále poháru. Slušný výkon na úvod jarní části na těžkém terénu v dohrávce s Drslavicemi 1:0 (branka J. Churý) a povinný zisk 3 bodů nastartoval jaro. První jarní kolo bylo přeloženo na závěr soutěže a i další kolo, v němž jsme mohli potvrdit v domácím zápase s Traplicemi výborné zahájení jara, však bylo pro nezpůsobilé terény přeloženo na 1.5.08. Takže jsme v dalším až 16. kole zajížděli k těžkému utkání na hřiště vedoucího týmu do Zlámance – 1:2 (za stavu 0:2 snižoval Večeřa). I když jsme nezískali kýžený bod, podali jsme výborný výkon, když vynikli vynikajícím, málo vídaným výkonem – Hurdes, který soupeři chytil 2 pokutové kopy. Především ve II. půli se hrál divácky velmi atraktivní a dramatický zápas, i když především na nepřesnostech byl patrný začátek sezóny. Nejslabším článkem však byli rozhodčí, kteří nakupili především ve II. půli podivně mnoho chyb ve prospěch domácího mužstva. Další domácí výhra nad nedisciplinovaným týmem Slovácko – Vážany, který si nechal vyloučit 3 hráče, se zrodila až v samotném závěru, když po vedoucí brance v 63. min. Ondřeje Vávry přidal další 2 jeho bratr Petr Vávra a upravil na konečných 3:0. V zachraňující se Korytné jsme opět naplno bodovali, když znatelnou převahu v celém zápasu jsme proměnili jen v jedinou branku (Večeřa) 1:0. V dalším domácím zápase jsme nepodcenili Bílovice, vedené bývalým ligistou Kerberem, a znovu jasným způsobem jsme zvítězili, tentokrát 2:0 (branky Ondřej Vávra a Gejdoš). Vítězstvím jsme se již dostali do klidnějšího středu tabulky na 9. místo. V Kostelanech jsme sehráli velmi smolné utkání, když jednoznačně nejslabším mužem na hřišti byl hlavní rozhodčí, a prohráli 1:2 (branka J. Churý). Pak však znovu přišla domácí vítězná utkání. Zvítězili jsme s o záchranu bojujícími Traplicemi po boji 2:1, když nás málem porazil vlastní brankou T. Kubíček (branky Ondřej Vávra a Šimek) a s Boršicemi u Blatnice, které jsme fotbalovým způsobem přehráli, když se znovu prosadil střídající hráč (Březina, Bureš) – 2:0. Při množství získaných jarních bodů velela povinnost zaútočit i na druhé frontě – v poháru, kde po postupu před jarní sezónou přes Kostelany 3:0 jsme v Polešovicích i přes podcenění soupeře dokázali uhrát remízu 2:2 a prokousali se na kuriózní penalty (14:13) až do finále. Očekávaný soupeř Hluk B však zaváhal v Suché Lozi, která ho deklasovala 4:1. V opakovaném mistrovském utkání v Polešovicích jsme však úspěšní již nebyli a opět, jako již mnohokrát, jsme tam propadli a prohráli 0:2. Se zachraňujícími Popovicemi, které však mnoho nekousaly, jsme zvítězili pouze 2:0 (branky Březina, vlastní), když nejlepším mužem soupeře byl náš Jakub Oslzla.

Rozhodnutí o naší záchraně padlo v dalším utkání v Hluku, kde se nám na výborném hřišti tradičně daří, když jsme šťastně zvítězili 2:1 (branky Březina 2), i když soupeř doplněný 6 hráči z Áčka předváděl kvalitní fotbal a v zápase byl lepším celkem. Hraje se však na branky a těch jsme vstřelili více my. V dalším utkání v Drslavicích jsme neklamali, tentokrát jsme byli výborní, ale smůla se nám přilepila na kopačky, takže jsme odjeli bez bodu – 1:3 (branka Šimek). Domácí zápas se Sušicemi měl definitivně pojistit naši účast v OP, ale již se začíná projevovat slabší tréninková morálka, takže soupeř využil jediného drobného zaváhání obrany a my jsme nenalezli síly na obrat utkání a poprvé na jaře jsme odešli doma poraženi – nejtěsnějším poměrem 0:1. Soustředili jsme se však již na nejdůležitější zápas jara, kterým se stalo finálové utkání Poháru OFS v Kunovicích s účastníkem ZT-B Suchou Lozí, která dokázala na cestě do finále postupně vyřadit Záhorovice, Korytnou, Ostr. Novou Ves B a v semifinále jasně Hluk B 4:1. Samotné utkání ukázalo rozdíl mezi účastníky, když domácím jen bojovnost podporovaná stovkou příznivců na fotbalovější hosty nestačila. Po vítězství 2:1 jsme získali cennou trofej – Pohár OFS po 25 letech pro naše barvy, když domácí snižovali až v nastaveném čase z pokutového kopu. V posledním kole jsme sice v Mařaticích pouze remizovali 1:1 (branka Ondřej Vávra), ale ziskem 34 bodů jsme si zajistili účast v OP i v další sezóně.

Přes velmi málo nastřílených branek jsme v jarní sezóně však také velmi málo inkasovali, a po jasně postupujícím Zlámanci, jsme byli nejlepší. Získali jsme solidních 22 bodů + 3 body v jarní dohrávce při aktivním skóre 18:13. Druhé místo v jarní tabulce nás však s bídnými 9 body z podzimu zařadilo až na 9. místo vyrovnané tabulky. Ani výborné výkony na jaře nás však neřadí do kategorie favoritů a kandidátů na postup v příští sezóně, protože tréninková morálka znovu upadá, takže je docela pravděpodobné, že přes nabrané zkušenosti mužstva mohou být výkony opět bezkrevné.

V soutěži slušnosti „Fair play“ jsme obsadili 3. místo – za 2 červené a 53 žlutých karet.

Nejvíce minut odehráli:	1. Bureš Roman	2163
	2. Vávra Petr	2135
	3. Chramcov Bronislav	2069
Nejlepší střelci:	1. Vávra Petr	5 branek
	2.-4. Bureš Roman	4 branky
	2.-4. Vávra Ondřej	4 branky
	2.-4. Březina Marek	4 branky

Podzimní část nového soutěžního ročníku 2008/09

Po excelentní jarní části, která byla zakončena záchranou a navíc ziskem Poháru OFS, přišel podzim, v němž jsme dostali již v počátku kruté rány v podobě zranění opor. V Poháru KFS, kde jsme sehráli doma parádní partii s Osvětmany (2. místo v I. B třídě), se nám zranil Broňa Chramcov, který chyběl celý podzim. Ještě v 85. min. jsme vedli 1:0 brankou Večeři z úvodu II. půle a byli jednoznačně lepším mužstvem, když soupeře jsme pustili do ojedinělé šance. Běží poslední 5 minutovka utkání, když Gejdoš vyváží míč ve středu hřiště a nepochopitelně místo přihrávky jde do klíčky a ztrácí balón. Na přihrávku do křídelního prostoru si zabíhá Drobil, po celý zápas téměř neviditelný, a prudkým střeleným centrem míč posílá před naši branku. Místo spoluhráčů, kterým už došly nejen síly, ale i elán, zasahuje do tváře vracejícího se Molka, od kterého se míč odráží za Hurdesova záda – 1:1. Pro rozluštění postupu musí ke slovu přijít pokutové kopy. V této loterii se štěstí přiklání na stranu hostů, kteří vítězí 4:3 a postupují. O den později pak nastupuje posílené B mužstvo v Poháru OFS v Medlovicích a po bezbrankové remíze 0:0, postupuje na pokutové kopy 4:3

do I. kola. V následujícím kole Poháru OFS pak na vlastním hřišti dokážeme porazit Sušice 1:0 znovu brankou Večeři, když nás brankář Hurdes lapil soupeři darovaný pokutový kop. Tak i v nové sezóně postupujeme v Poháru do jarních bojů, kdy se utkáme ve čtvrtfinále s Jiskrou St. Město.

V 1. kole nového soutěžního ročníku pak zajíždíme k nováčkovi do Nezdenic, kde po vyrovnaném průběhu utkání prohráváme 1:0. V dalším kole zajíždíme k dalšímu nováčkovi, tentokrát sestupujícímu z I. B třídy, do Jarošova a získáváme vítězstvím 1:3 první 3.bodový zisk, když naše branky stříleli Kubíček, P.Vávra, Šimek, když posledně jmenovaný náhradník rozhodl 2 podařenými akcemi v závěru utkání o našem vítězství. Stínem utkání však bylo zranění Ondry Vávry, pro kterého skončil podzim !!! V úvodním domácím utkání pak hostíme Bílovice, které i ve značně oslabené sestavě (chyběli B.Chramcov, Březina, Ondřej Vávra, Maňásek, oba Churovi R. a J., Kubíček a Tříška) porážíme brankou Šimka 1:0. Ve 4. kole zajíždíme do Mařatic, které zahájily nový ročník výborně, a díky vlastním hručkám prohráváme zaslouženě 2:0. Další nešťastné utkání sehráváme i doma s Boršicemi u Bl., když už v 1. minutě inkasujeme, prohráváme 1:2 (branka R. Churý). V 6. kole se konečně štěstí obrací na naši stranu a ztrátu z domácího prostředí nahrazujeme vítězstvím v Kostelanech 1:2 brankami Bureše a Kubíčka, když se v naší zdecimované sestavě poprvé objevuje střídající nováček Michal Knap, který přišel na hostování z Boršic a okamžitě zapadl do rozpadlého mužstva. Další zápas doma s Polešovicemi měl potvrdit naši zlepšenou formu po vítězství v Kostelanech, když soupeř byl dosud pro nás nepřekonatelný. Brankami Večeři a R. Churého obrátíme nepříznivý stav zápasu a vítězíme 2:1. Vítězstvím se dostáváme až na 5. místo tabulky. Pak však přichází „Zápas roku“, když zajíždíme k derby do Břestku, který navíc je na vedoucí pozici a neztratil dosud ani jediný bod! Po ustrašené I. půli prohráváme 1:0, ale do II. poločasu zvedáme hledí a jednoznačně přehráváme soupeře. Nedokážeme si sice vypracovat, podobně jako soupeř, žádnou brankovou příležitost, ale po chybě domácího gólmana vyrovnáme R. Churým na 1:1. V samotném závěru však nás poškodil do té doby solidní rozhodčí, když odpískal zcela nesmyslný pokutový kop a daroval tak domácím vítězství 2:1. S rozčarováním jsme nastupovali k domácímu utkání 9. kola s druhými Sušicemi a po zcela vyrovnaném zápase jsme se rozešli se ziskem 1 bodu za

Závěrečná tabulka podzimu 2008/09:

	celkem				doma				venku												
1. Břestek	14	11	1	2	52	: 22	34	7	6	0	1	31	: 11	18	7	5	1	1	21	: 11	16
2. Sušice	14	9	2	3	33	: 12	29	7	5	1	1	19	: 5	16	7	4	1	2	14	: 7	13
3. Kostelany	13	9	1	3	35	: 25	28	6	4	1	1	16	: 9	13	7	5	0	2	19	: 16	15
4. Polešovice	14	8	1	5	33	: 27	25	7	5	1	1	17	: 12	16	7	3	0	4	16	: 15	9
5. Drslavice	13	8	0	5	37	: 31	24	7	5	0	2	26	: 16	15	6	3	0	3	11	: 15	9
6. Nedakonice	14	8	0	6	27	: 23	24	7	5	0	2	15	: 7	15	7	3	0	4	12	: 16	9
7. Traplice	13	6	2	5	28	: 25	20	7	4	1	2	18	: 10	13	6	2	1	3	10	: 15	7
8. Tupesy	14	6	1	7	17	: 21	19	7	4	1	2	7	: 5	13	7	2	0	5	10	: 16	6
9. Nezdenice	14	5	3	6	20	: 24	18	7	4	2	1	15	: 7	14	7	1	1	5	5	: 17	4
10. Boršice u Bl.	14	4	3	7	20	: 30	15	7	2	1	4	10	: 18	7	7	2	2	3	10	: 12	8
11. Hradčovice	14	4	0	10	25	: 33	12	7	2	0	5	13	: 18	6	7	2	0	5	12	: 15	6
12. Jarošov	14	3	2	9	22	: 38	11	7	3	1	3	14	: 16	10	7	0	1	6	8	: 22	1
13. Mařatice	14	3	2	9	17	: 45	11	7	2	0	5	8	: 22	6	7	1	2	4	9	: 23	5
14. Bílovice	13	2	2	9	17	: 27	8	6	1	1	4	7	: 11	4	7	1	1	5	10	: 16	4

bezbrankovou remízu 0:0. V následujícím kole jsme zajížděli do Drslavic a v I. poločase jsme byli jednoznačně lepším mužstvem, když jsme zahodili 4 vyložené příležitosti, ale brankou Večeři drželi stav 1:1. Ve II. půli přišel kolaps mužstva a po hrubých chybách obrany i debakl 5:1, ale takový někdy fotbal bývá. V XI. kole jsme přivítali po dlouhých letech na našem hřišti Nedakonice, které sestoupily z I. B třídy. Ve vyrovnaném utkání, když jsme vedli brankou Bureše z 1. min., padlo rozhodnutí v samotném závěru, když hostující dvojice obránců srazila v pokutovém území P. Vávru a z nařízené penalty rozhodl o našem vítězství 2:1 S. Molek. V předposledním zápase podzimní části sezóny jsme zajížděli do Hradčovic, momentálně beznadějně poslednímu týmu soutěže. Obrovské štěstí posadilo domácí do

sedla, když vyhrávali v I. půli již 3:0. V závěru poločasu jsme snížili Třískou na 3:1, abychom drtivou převahu ve II. půli korunovali 2 vyrovnávacími brankami Knapa na 3:3. Místo rozhodující branky a našeho vítězství přišla rána domácích, kteří dokázali náš odpor zlomit a zvítězili 4:3. V závěrečném XIII. kole podzimu jsme hostili Traplice, mužstvo, s nímž tradičně umíme, a zvítězili jsme brankou Jana Gejdoše z přímého kopu 1:0. Zisk 19 bodů po polovině soutěže kontrastuje se ziskem pouhých 9 bodů v loňské sezóně. V předešlé 1. kolá jarní soutěže jsme měli možnost v domácím prostředí oplatit porážku Nezdenicím. Tak jako v úvodu sezóny i nyní jsme nezopakovali slušný výkon, body jsme získat nedokázali a prohráli 0:1.

Nejvíce minut odehráli:	1. Vávra Petr	242
	2. Bureš Roman	1170
	3. Večeřa Lubomír	1146
	4. Gejdoš Jan	1111
	5. Molek Stanislav	1084
Nejllepší střelci:	1. Churý Radek	3 branky
	2.-6. Bureš Roman	2 branky
	2.-6. Večeřa Lubomír	2 branky
	2.-6. Kubíček Tomáš	2 branky
	2.-6. Knap Michal	2 branky
	2.-6. Šimek Ondřej	2 branky

SPORTOVNÍ HODNOCENÍ B MUŽSTVA MUŽŮ:

B muži hrají především pro svoji zábavu, takže po sportovní stránce je zbytečné vyslovovat hodnocení jejich účasti v základní třídě, sk. A okresních soutěží. Výhodou mužstva pro oddíl je zápasová účast širšího kádru A mužstva, takže vyčerpání mužstva je rovnoměrnější i u alternujících hráčů. Nespokojenost je však s účastí dorostenců, kteří po sezóně v dorostenecké kategorii končí a mají příležitost k rychlejší aklimatizaci při přechodu do mužů.

Přesto jen v krátkosti o sportovních výsledcích:

- v jarní části soutěžního ročníku 2007/08 získali muži B jen 6 bodů za vítězství v Medlovicích 2:3 a s Uh. Ostrohem B 3:2, což v součtu s podzimními 10 body nestačilo na lepší než poslední místo tabulky.

- v podzimní části nového soutěžního ročníku 2008/09 B mužstvo odskočilo z poslední příčky na 12. místo až po vítězné předešlé 14. jarního kola s Uh. Ostrohem B. K vydařeným zápasům patřily domácí souboje s čelem tabulky – Babice (2:5) i Tučapy (2:3) zvítězily s notnou dávkou štěstí. Vítězná domácí utkání s Medlovicemi 2:0 i Uh. Ostrohem 3:2 byla zasloužená, Březová B pak na našem hřišti obdržela 6 gólový příděl – 6:0. Zato zápasy na hřištích soupeřů to je jedna velká hrůza... debakly v Ostr. N.

Vsi 2:7, v Podolí 0:14 !!!, ve Stříbrnicích 0:6, v Částkově 2:7 hovoří o síle mužstva jasně. V těchto utkáních většinou nemohou nastupovat hráči širšího kádru A mužů a také přístup a zodpovědnost hráčů za výsledky je nulová. O kvalitě nynějších základních soutěží napovídá i fakt, že v mužstvech nastupují i bývalí exligisté (Soldán, Lahodný a Palínek).

SPORTOVNÍ HODNOCENÍ MUŽSTVA DOROSTU:

Mužstvo dorostu zdaleka nedosahuje výsledkových kvalit dřívějších mužstev, avšak ve svých řadách nepostrádá kvalitu, kterou představují již hráči širšího kádru A mužů především Březina a Bergauer, ale i bratři Vít a Radim Žaludové, ale i hostující Jiří Křemeček, Jakub Šmatelka a brankář Matouš Paravan. Velké naděje vkládáme také do mladičkových hráčů Dominika Madzii a Matěje Gejdoše. Velkým nedostatkem je nezáměr o tréninkovou přípravu, takže fotbalový růst je nízký, zápasy nemohou nahradit tréninky. Jistota v kopací technice, fyzická i taktická příprava a souhra mužstva jsou jen nahodilým jevem, proto výsledky v důležitých utkáních jsou otázkou více či méně štěstí.

V jarní části soutěžního ročníku 2007/08 skončilo mužstvo se ziskem 16 bodů na 7. místě a v součtu s podzimními 13 body pak dorostenci skončili až na 10. místě okresního přeboru. Nejlepším střelcem byl Bergauer s 9 brankami, Březina s 8 góly a R. Žaluda se 7 góly. Březina odehrál pouze podzimní sezónu, protože na jaře již nastupoval za A mužstvo mužů, kde vstřelil 4 branky.

V podzimní části nového soutěžního ročníku 2008/09 obsadilo mužstvo dorostu 6. místo se ziskem 26 bodů, pouhé 3 body ztráty na 3. místo, ale již s 9-ti bodovým odstupem na vedoucí Nedakonice.

DALŠÍ MLÁDEŽNICKÁ MUŽSTVA:

Žáci nadále hrají spolu se Zlechovem pod hlavičkou Nedakonice v krajské soutěži starších a mladších žáků. Naším nedostatkem je velmi nízká účast žáků z naší obce. Opačným případem je velmi dobrá aktivita mladičkových elévů v přípravce, která se letos rozšířila na starší a mladší a pod hlavičkou Zlechova se účastní soutěží Okresního přeboru.

JUBILEJNÍ ROK TUPESKÉ TURISTIKY

Letošní rok 2009 se řadí v zájmové turistice k těm mimořádným, protože Klub českých turistů i Turistický oddíl mládeže (TOM) letos oslaví tři významná výročí:

35. výročí založení TURISTICKÉHO ODDÍLU MLÁDEŽE (TOM) při Klubu českých turistů v Tupesích. Byl ustaven 1. února 1974. V průběhu těchto 35 let prošlo oddílem 425 registrovaných členů.

- nejstarší zakládající členové byli ročníku 1958
- 32 členů TOM získalo III. výkonnostní třídu v turistice, 9 členů II. výkonnostní třídu, 51 členů splnilo podmínky stříbrného odznaku. V branných turistických závodech se naše hlídka probojovala i do republikového finále!
- 21 letních táborů, 15 putovních táborů, 12 táborů na pevné základně
- účast na 4 zimních srazech v Čechách i na Slovensku
- letní expedice: Praha, Bratislava, Sněžka, Moravský kras, Tábor
- zahraniční tábory v Bulharsku (1974 – 1988)
- zahraniční tábory v Jugoslávii (1984 – 1989)

32. výročí DRUŽEBNÍ SPOLUPRÁCE TUPESEY – VELKÝ SLAVKOV, okr. Poprad v rámci turistických expedic do VYSOKÝCH TATER. Základ byl položen 18.8.1975 konáním I. expedice, kterou vedl František Mikula a Josef Frýza, vedoucí TOM. Tatranských expedic se zúčastnilo přes 700 členů turistického oddílu, přes 600 členů KČT a ostatních zájemců. Byly prohozeny všechny značené turistické trasy v oblasti Vysokých Tater, byla zdolána tatranská magistrála, účastníci za doprovodu členů horské služby vystoupali na 35 tatranských štítů a 61 členů TOM a dospělých na nejvyšší štít GERLACH, 2.655 m. Za celou dobu jsme spolupracovali s 9-ti horskými vůdci a vytvořili pevnou družební spolupráci se školou a Obecním úřadem ve Velkom Slavkově, která nebyla nikdy přerušena!

A konečně v letošním roce oslavíme **35. výročí PŘEDSILVESTROVSKÉHO VÝSTUPU NA BRDO**, který se koná vždy 30. prosince. Poprvé naši členové vystoupali na BRDO 30.12.1974 (nultý ročník) a dalším rokem založili tuto turistickou tradici, která již přesáhla rámec okresu a stala se masovou akcí Zlínského kraje. Podle poměrně přesné registrace vystoupalo za dobu trvání této akce na nejvyšší vrchol Chřibů 16.314 turistických nadšenců!

**„Chceš být šťastný jeden den? Najez se.
Chceš být šťastný celý rok? Ožeň se.
Chceš být šťastný celý život? Dej se k turistům!“**

František Mikula, předseda KČT

MADONA

V červnovém Zpravodaji obecního úřadu v roce 2008 vzpomněla Mgr. Gabriela Marková v článku Pocta Jaroslavu Úředníčkovi keramický reliéf Madony s děťátkem. Protože tato keramická Madona vyvolala největší zájem, chtěl bych tento článek doplnit o následující skutečnosti.

V roce 1944 byly v keramické dílně Jaroslava Úředníčka zhotoveny jen čtyři kusy Madony s děťátkem. Formu skutečně ztvárnil výtvarník p. Kohler, umělec, se kterým dílna Jaroslava Úředníčka spolupracovala. V barvě ji provedla Božena Kovaříková – Úředníčková. Jak po stránce keramické, tak i výtvarné je dílo dokonalé! Jeden reliéf Madony s děťátkem je na domě č. p. 252, tedy na domku, kde bývala původní keramická dílna (nyní p. Věra a Karla Marková). Druhá byla na sousedním domě č. p. 295, který obýval syn Jaroslava Úředníčka Antonín (nyní p. Věroslava Vaculová). Při rekonstrukci tohoto domu byla sundána. Třetí reliéf Madony s děťátkem je na domě č. p. 278 (dříve manželé Buchtíkovi, dnes je vlastníkem domu p. Robert Novotný). Do fasády tohoto domu byla zazděna v září roku 1944 na svátek svatého Václava. Na žádost majitelů byla vysvěcena po pobožnosti v místní kapli Navštívení Panny Marie. Světícím byl kněz velehradské farnosti P. Jaromír Šupa. Ten, kdo půjde kolem tohoto domu, žasne nad nádhernými barvami, které vydržely nepřízeň počasí 64 let a dokladují preciznost keramického řemesla Jaroslava Úředníčka. Čtvrtý keramický reliéf Madony byl předán Arcibiskupství olomouckému. Po čtvrtém odlití se stalo to, co nikdo nečekal: forma neopravitelně praskla, a proto byla později zničena.

František Mikula, kronikář

POUTĚ

V posledních dvou letech procházelo naši vesnici několik organizovaných poutních procesí, která směřovala na Velehrad. Byla to procesí z jižních oblastí moravského Slovácka. Naší obcí prošla procesí poutníků z Kobylí, ze Skoronic a Vlkoše, poutníci z Pavlova. Tyto skupinky měly doprovodné autobusy a průvodem šly přes vesnice blízké Velehradu, zejména Buchlovice, méně přes Břestek, vždy přes Tupesy. Skutečně pěším procesím šli poutníci z Vranova nad Dyjí, kteří trasu Vranov – Velehrad absolvovali s přespáváním v etapových vesnicích. V naší obci přespali z 24. na 25. srpna. Nocleh jim poskytla naše tělocvična. Občerstvení poskytli i mnozí občané na podnět farního úřadu. Poutníci si prohlédli vesnici, navštívili keramické muzeum, které stále více láká procházející turisty naší obcí.

I V NAŠÍ VESNICI byly poutě významnou kulturní a folklorní záležitostí. Zejména v první polovině dvacátého století se poutních procesí zúčastňovalo hodně občanů ve svátečních krojích a vždy s korouhvemi, které pro tyto účely byly uloženy v místní kapli. V čele těchto procesí kráčel muž s křížkem. Byla to funkce důstojná, ve které se střídali vážení občané, zejména z řad místních hasičů. Připomeňme p. Tomáše Klofáče, č. p. 97 (p. Františka Otrusínka, č. p. 91 a významného hasiče p. Antonína Růčku, tehdejší číslo 137) tento dům byl zbourán a na jeho místě na návsi je vysazena Lípa míru. Za křížkem se řadili muži, pak dechová kapela, za kapelou muž nejdůležitější, tzv. „předříkávač náboženských písní“. Vzpomenu p. Josefa Hlaváčka, č. p. 25, který byl zároveň dlouholetým kostelníkem, p. Vincence Preclíka, č. p. 129 a po něm jeho syna Petra Preclíka. Následovali dva muži s korouhvemi, kněz, ministranti a ženy s dětmi. Mezi písněmi se poutníci modlili růžencem.

Podle vzdálenosti to byly poutě jednodenní, když se průvodem chodívalo na Velehrad, dvoudenní na pouť k Panence Marii Koryčanské, tří až čtyřdenní na Hostýn. Po cestě poutníci nocovali v kostelích, ve školách, u soukromníků ve stodolách. Účast na těchto poutích byla jako díkuvzdání Bohu: ...za vyléčení z nemoci, za pomoc v nouzi, za zdraví rodiny...

U našich občanů měla velkou tradici pouť na Velehrad a Hostýn a pak naše tupeská pouť na svátek Navštívení Panny Marie (31. května). Poutní procesí bývalo významnou společenskou událostí, kde se setkávali lidé z různých oblastí, vyměňovali si zkušenosti, příběhy, naučili se nové písně, poznali nové zvyky. V průběhu 19. století to byla jedinečná příležitost, zejména pro ženy, jak poznat jiné krajiny, oblasti. Ženy převážně jinou možnost neměly a do dvacátých let minulého století se mnohá naše žena nedostala ani do „Hradišťa“.

Lidová procesí nenavštěvovala jen poutní místa. Často se odehrávala mimopoutně i v okolí. U nás to byla i Mariánská procesí, která organizovaly členky tupeské Mariánské družiny (1929 – 1947) u příležitosti Mariánských svátků (různých svátků k oslavě Panny Marie). Na jaře směřovala procesí do polí prosit o dobrou úrodu a ušetření od přírodních pohrom: následků bouřek, krupobití, vichřic... Byly dvě trasy, které střídaly: od kaple ke kříži nad vesnicí směrem k Velehradu a po Rákošní polní cestě ke kříži, který dal postavit Jan Vávra, mládenec a majitel usedlosti č. p. 39, v roce 1894. Druhá trasa prosebných procesí zpočátku kopírovala stejnou cestu, ale od kříže pak vedla prosebníky ke kříži v trati Boří, který byl postaven nákladem manželů Marie a Konráda Králíkových „Ke cti a slávě Boží“ v roce 1926. Tato tradice končí kolem roku 1950. Obě trasy prosebných procesí směřovaly do míst se širokým a dalekým výhledem do okolní krajiny a to bylo velmi působivé. Ani pro roce 1989 se tradice procesí v naší obci neobnovila, stala se individuální záležitostí, ale je hodně občanů, kteří alespoň jedenkrát v roce uskuteční „svoji pouť“, např. na Hostýn.

František Mikula, kronikář obce

Než se příští zima ohlásí ...

Ze závazků, které Česká republika učinila při přístupových rozhovorech s Evropskou unií, vyplývá povinnost radikálně snížit znečištění ovzduší – především jsou to emise drobných částic, které vznikají při spalování. Hlavním znečišťovatelem ovzduší v této kategorii jsou u nás v obci domácnosti. Je zřejmé, že problém spalování nevhodných materiálů v domovních kotelnách je problém i mnoha našich spoluobčanů. Podle připravované legislativy - nového zákona o ochraně ovzduší - je nutné v dohledu několika let předpokládat nutnost pravidelných revízi celé otopné soustavy, při které bude možno mimo jiné zjistit podle úsad a zbytků spalin i druhy spalovaného materiálu. Cílem je, aby od r. 2014 všechny topné zdroje plnily přísné ekologické limity. Je potřeba upozornit, že již dnes je možné spalovat pouze palivo vyhovující požadavkům normy. Spalování odpadů, sáčků, PET lahví, znečištěného dřeva, gum apod. je přestupkem již dnes. Staré kotle na uhlí s účinností přibližně 40% takovým požadavkům určitě nevyhoví. Nemovitosti, u kterých majitel nové normy nesplní a nedoloží, budou muset pravděpodobně počítat s novým poplatkem k pravidelné dani z jejich domu.

Není cílem pouze samoučelné splnění závazku daného před několika lety a nesmyslné strašení pokutami, ale především ochrana zdraví. Malé částice jsou z látek, se kterými se běžně setkáváme, jedním z největších rizik, jak s ohledem na vznik respiračních chorob, tak také na vznik rakoviny.

Je dobré se na tuto situaci začít připravovat již nyní. V rámci připravovaných dotačních programů jak na úrovni Zlínského kraje, tak Ministerstva životního prostředí je možno získat podporu na pořízení nízkoemisních zdrojů tepla a například i zateplení. Více informací je možno získat na stránkách Energetické agentury Zlínského kraje www.eazk.cz, kde vám i odborně poradí.

Pokud někdo připravuje výstavbu nového bydlení nebo zvažuje rekonstrukci stávajícího zdroje, je dobré využít této příležitosti.

O.V.

Švýcarsko nebo Indie ...

Maminky s malými dětmi to znají. Pozdní zimní odpoledne, pomalu se šere, děti už neví, co by vymyslely za skopičinu, do postýlky je ještě brzy, a tak se vyrazí na chvilku na procházku. První zádrhel nastane hned na chodníku. Ať už jdete pěšky nebo s kočárkem, čeká na vás slalom chodník – silnice – chodník – silnice, protože je potřeba obcházet auta zaparkovaná na chodníku. Druhý problém je vidět a hlavně cítit záhy. Z některých komínů na rodinných domcích se valí tak husté, smradlavé a štiplavé dýmy, že tahle zdravotní procházka rázem ztrácí smysl.

Chceme, aby naše životní prostředí bylo čisté a voňavé, podobně jako třeba ve Švýcarsku nebo spíše znečištěné a smradlavé, jak bychom asi mohli zažít v Indii? ...

Jsem si jistá, že by každý z nás hlasoval pro Švýcarsko. Říkáte si, jak na to, když moje popelnice je přeplněná již po 14 dnech

Takto se pasou kravky ve Švýcarsku...

a něco se s tím odpadem udělat musí ... Pro inspiraci jsem si zašla za panem Vlastimilem Kubíčkem, který, jak jsem se dozvěděla, je příznivcem ekologie a třídění odpadu se věnuje již nějaký čas.

Dobrý den, pane Kubíčku, nezbytná úvodní otázka, bude to u nás někdy vypadat jako ve Švýcarsku?

Pevně tomu věřím a snažím se sám proto dělat maximum. Bohužel to není tak jednoduchá otázka, jak by se mohlo zdát. Ve Švýcarsku pro ekologii dělají všichni maximum, občané, obecní i městské úřady, firmy i stát. Je tam vybudována kompletní infrastruktura. U nás je to bohužel spíše otázka pro nadšence.

Co byste tedy poradil těm, kteří mají přeplněné popelnice a uchylují se k pálení odpadů?

Určitě bych začal u toho, co zabírá nejvíce místa a co je pro mě nejjednodušší. Zpravidla 30% odpadu tvoří bio-odpad. Ačkoliv se to nezdá, jeden kompostér by to měl zvládnout. Po nějakém čase z toho vznikne humus, který opět můžu použít na zahrádce. Na starý papír, sklo a plast je možno využívat obecní kontejnery. Ty

by se měly pravidelně vyvážet a měly by být každému dostupné v rozumné vzdálenosti od domu. Jinak se na to brzy každý vykašle, protože mu to přijde jako zmařená energie anebo procestuje více, než ten odpad zasluhuje. Objemné jsou staré hadry a železo. Hadry a železo sbírá na jaře popř. i na podzim obecní úřad, jinak je možnost uložení ve sběrném dvoře na Křížných cestách u Buchlovic, ve sběrně v Uh.Hradišti. Člověk by ale neměl projet desítky kilometrů, aby se zbavil věcí, které má zájem ekologicky uložit. Proto by byl ideální sběrný dvůr někde poblíž Tupes. Tímto způsobem se můžeme zbavit až 80% odpadů.

Co byste doporučil dělat s nebezpečným odpadem?

Nebezpečný odpad (autobaterie, elektrospotřebiče, barvy, oleje, chemikálie, zářivky, znečištěné hadry atd.) sbírá jednou za čas obecní úřad. Těžší je to s obaly typu „tetrapak“, které obsahují hliníkovou fólii a musí se umísťovat jen do zvláštních kontejnerů. Ty v Tupesích zatím nejsou. Je to jeden z nejkomplicovanějších

A takto se pasou v Indii...

materiálů na recyklaci, protože je slepen z několika složek. Elektro-baterie je možné jednoduše vyhodit při cestě do nákupních center např. Intersparu, eventuálně je možné využít i boxu ve vestibulu obecního úřadu.

Hmm ..., tak si říkám, zůstane Vám vůbec nějaký odpad?

Co nejde roztřídit, stlačíme na co nejmenší objem, aby to zabíralo málo místa a skončí to v popelnici. Moc toho není. I když mám někdy pochybnosti o tom, kam vlastně roztříděný odpad mizí a jestli je zpětně zpracován, myslím si, že je dobré, aby se lidé zamýšleli nad tím, co kam ukládají, jak se odpadu zbavují a jestli tím neobtěžují a neohrožují ostatní. Nemusí hned třídit pět druhů surovin, ale aspoň ať nepálí plasty, hadry, ať už je raději šupnou do té popelnice, než aby zamořovali sobě i druhým vzduch.

Děkuji za vaše myšlenky.

**U dobrého čaje spolu s Vlastimilem Kubíčkem zaznamenala
G. Marková**

Jak na BRKO v Tupesích ???

Pro všechny folklorní nadšence, kteří si pod názvem článku představují návod jak přijít k novým kosárkům, stejně jako pro příznivce starého krasopisného náčiní, budou další řádky pravděpodobně zklamáním. Pro všechny, kteří usilují o to, aby například platby za popelnice byly co nejdéle alespoň na stejné úrovni, či pro příznivce ekologie, bude článek snad zdrojem nových informací.

Za zkratkou BRKO se skrývá biologický rozložitelný odpad nebo biologický rozložitelný komunální odpad. Je to veškerý odpad, který je biologicky rozložitelný a je možné jej kompostováním přeměnit na humus a znovu využít. V běžném komunálním odpadu je jeho obsah přibližně 40%.

Je více důvodů, proč se tímto druhem odpadu zabývat. Především se předchozí vlády zavázaly při vstupu do Evropské unie zajistit, že do roku 2013 množství komunálního odpadu ukládaného na skládky klesne na polovinu a do roku 2020 na 35% základu roku 1995. Aby bylo tohoto cíle dosaženo, bude jistě upravena legislativa tak, aby vytvořila takové nástroje, které toto zajistí.

Reálný vývoj v celkovém objemu odpadů v posledních letech je takový, jako by se na tento závazek naprosto zapomnělo. Pro ilustraci - v r. 2007 bylo na skládky uloženo celkem 2,5 milionu tun odpadu.

V podmínkách obce Tupyse je produkce odpadů z domácností za rok 2008 celkem 245 tun. Na jednoho občana tak připadá 222 kg odpadů. Celostátní průměr je 250 kg. Je vidět, že v této věci nijak výrazně nezaostáváme. Tyto odpady z obce Tupyse končí v celém svém objemu na skládce.

Nový zákon, který předkládá ministerstvo životního prostředí, předpokládá růst poplatku za uložení jedné tuny odpadu na skládku z 912 Kč platných v r. 2008 až na 1900 Kč v r. 2013.

Je nutné říci, že tento poplatek netvoří cenu za odpad sám, k němu přistupují dále náklady svozové firmy aj.

S ohledem na trvalý růst cen skládkového, ať už bude přijat zákon v jakékoliv podobě, je naprosto evidentní, že je nezbytné hledat řešení, jak tyto náklady omezit. Vytřídění, případně odstranění až 40% tohoto objemu v podobě vytrídění biologicky rozložitelného odpadu by samozřejmě vedlo i ke snížení množství odpadů ukládaných z naší obce na skládku a v konečném důsledku by to znamenalo i snížení ceny, kterou platí každý občan za odvoz tuhého komunálního odpadu. Podle připravovaného

návrhu zákona bude od ledna 2010 povinností nabídnout oddělený sběr bioodpadu. Hledáme takovou cestu, aby tato ohleduplnost vůči životnímu prostředí neznamena la nutně pouze novou popelnici a nový poplatek za její vyvážení, ale aby toto snížení objemu odpadu naopak znamenalo snížení tlaku na výši poplatku.

Z tohoto důvodu jsme připravili v loňském roce poměrně rozsáhlý projekt, který je zaměřen na to, aby občané naší obce splnili podmínky připravovaného zákona. Aby se dokázali vypořádat s částí odpadu ohleduplně k životnímu prostředí a především s ohledem na cenu takového řešení.

V průběhu měsíce dubna 2009 bude rozhodnuto zda uspějeme, či nikoliv.

Projekt je zaměřen na několik oblastí. Jedna část předpokládá nákup techniky pro provozování kompostárny pro zbytky organické zeleně, které vznikají při údržbě obce. Součástí je také nákup výkonného drtiče, který by umožnil likvidaci ořezu ze stromů apod.

Dominantní částí projektu je nákup kompostérů o objemu 1000l a 700l, které by byly dlouhodobě zapůjčeny do domácností. Předpokládáme, že dlouhodobé zapůjčení kompostérů umožní zmiňovaných 40% odpadu vyčlenit z popelnic a naopak takto vzniklý humus dále využít. Lze předpokládat, že v našich podmínkách, kdy k běžnému odpadu z domácností přibývá posečená tráva, listí, ale i např. zbytky z vypresovaných jablek apod., nebude o náplň kompostéru nouze a 40% snížení odpadu dosáhneme i v Tupesích.

Projekt předpokládá, že po pěti letech kompostéry přejdou do vlastnictví těch, kteří je budou mít.

Především z důvodu zjištění zájmu a také pro případ převisu poplatky žádáme všechny zájemce o přidělení kompostéru, aby svůj zájem oznámili na obecní úřad, kde jejich zájem zaevidujeme a budeme s ním v případě úspěchu projektu dále komunikovat. Svůj zájem můžete nahlásit přímo na obecní úřad nebo telefonicky na tel. 572597115, popř. emailem na adresu info@tupesy.cz Sdělte, prosím, zda máte zájem o kompostér 1000l nebo 700l. K odpovědi můžete využít také odpovědní lístek, který je součástí Zpravodaje. Předpokládáme, že v případě velkého zájmu budeme uspokojovat zájemce v pořadí, ve kterém nás budou kontaktovat.

Projekt je zaměřen na trvale bydlící občany v obci.

Další část je zaměřena na rozšíření sběrových míst pro sběr separovaného odpadu v obci (papír, plasty sklo). I přes složitou situaci na trhu s těmito komoditami se stále pro obec a tím i pro každého občana Tupyse vyplatí sklo, plasty i papír třídit. I přes stávající propad výkupních cen je stále mnohem levnější dát je do nádoby na separovaný odpad než do popelnice. Pokud bude projekt úspěšný, bude se realizovat během léta a na podzim letošního roku.

Výhody kompostování v kompostéru:

Ukládání bioodpadu na skládky omezuje zákon. Bioodpad na skládkách hnije, zapáchá a tvoří skleníkové plyny (metan). Při kompostování tyto plyny nevznikají.

Kompostováním navracíme do půdy organickou hmotu a humus, které v ní dlouhodobě ubývají. Tím se snižuje zádržnost živin a vody v půdě, dochází k jejich vyplavování a místo luk nám kvetou rybníky a jezera.

Více informací o kompostování je možné nalézt na <http://www.biosance.cz/>

Mgr. Oldřich Vávra, starosta

Pomáháte recyklovat? Chráníte životní prostředí a suroviny!

Co se dál děje s vyřazeným spotřebičem?

Průměrná česká domácnost používá šestnáct různých druhů elektrospotřebičů – od nejvíce rozšířených praček, lednicěk a televizí až po zatím méně obvyklé myčky na nádobí. Co dělat, když některý z nich doslouží, nebo se jej rozhodnete vyměnit za novější, výkonnější a úspornější?

Podle provedených průzkumů se ukazuje, že 14% občanů, kteří vyřadili nějaký elektrospotřebič, ho odvezlo do sběrného dvora, 6% jej odevzdalo u prodejce při koupi nového přístroje; zhruba 15% občanů ale hází vysloužilá elektrozařízení do popelnice a 12% je skladuje doma.

Někdo také prodá vysloužilý spotřebič do bazaru či prostřednictvím inzerátu, další jej odveze na chatu nebo chalupu a tam používá dál. Z výsledků výzkumu je dále patrné, že zatímco v roce 2006 obyvatelé považovali své znalosti, jak s vysloužilými elektrospotřebiči nakládat, za nedostatečné, v roce 2008 již 68% obyvatel pokládá své znalosti za dobré, pouze 11% připustilo, že o tom neví vůbec nic.

Nejlepší odpad: ten, který nevznikne

Ještě menší je pak povědomí o tom, jak se s odevzdaným vysloužilým spotřebičem nakládá dál. Pravda, to už není věc spotřebitele, ale kolektivního systému zajišťujícího zpětný odběr, oddělený sběr, recyklaci a materiálové využití odpadu z nich a zpracovatelských firem. Přesto je ale dobré vědět, že základní myšlenka moderního odpadového zákonodárství v celé Evropě zní: Nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne.

Proto kromě kvót na množství vysloužilých elektrospotřebičů, které musí každý členský stát EU vybrat ročně na každého obyvatele, existují i kvóty na množství druhotných surovin získaných z nich k dalšímu využití. Na skládkách nebo ve spalovnách smí skončit vlastně jen nepatrné množství celkového objemu těchto zařízení.

Zároveň obsahují spotřebiče staršího data výroby některé nebezpečné látky, se kterými umějí nakládat jen zkušení a vysoce specializovaní zpracovatelé.

Pečlivý výběr zpracovatelů

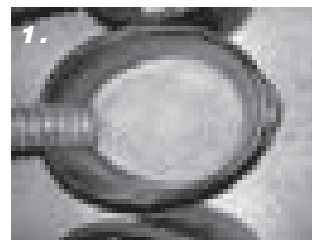
ELEKTROWIN a. s., proto jako provozovatel kolektivního systému pravidelně vypisuje výběrové řízení, v němž oslovuje společnosti

provozující technologie na zpracování elektroodpadů.

Účelem řízení je vždy vybrat technologie na nejvyšší dostupné úrovni s nejmenšími dopady na zdraví lidí a životní prostředí.

Dalším důležitým aspektem je dosažení takové výtěžnosti využitelných materiálů ze zpracování zpětně odebraných elektrozařízení, aby bylo možné dosáhnout kvót stanovených zákonem o odpadech.

Rovněž výrobce elektrozařízení je podle zákona povinen poskytnout zpracovatelům elektroodpadu veškeré informace, které jsou nutné k jeho zpracování, především údaje o obsažených nebezpečných látkách, možnostech opětovného použití elektrozařízení a materiálového využití elektroodpadu, případně způsobu jejich odstranění.

1. Když vysloužilý elektrospotřebič projde recyklační linkou na konci je hromada využitelného kovu

2. Lednice se nejdřív odborně zbaví nebezpečných freonů a olejů a pak putují do zařízení, které oddělí kov a plasty k dalšímu využití

3. I drobné vysloužilé elektrospotřebiče, jako například rychlovarné konvice, lze úspěšně recyklovat a materiál z nich dále využít

materiál	železné kovy (v %)	neželezné kovy (v %)	drahé a ostatní kovy (v %)	směs kovů (v %)	kabely a vodiče (v %)	malé elektrické motorčky (v %)	plasty (v %)	sklo (v %)	odpady s PCB (v %)	nebezpečné odpady (v %)	nevyužitelné součásti (v %)	ostatní odpady (v %)
malé spotřebiče	16	4	5	1	2	5	35	1	0	0,01	20	10,99
velké spotřebiče	64	0,2	0,01	6	0,2	0,4	25	0,4	0,01	0,2	1	2,58

Materiálové složení velkých a malých domácích spotřebičů, nářadí a nástrojů

TURISTIKA 2009

Plán turistických akcí KČT Tupesy na zbytek roku 2009

4. dubna

ZAHÁJENÍ TURISTICKÉ SEZÓNY 2009

- zvláštní autobus pojedje do Cetechovic
- odjezd z Tupes v 8.00 hod.
- pěší putování na trase: Cetechovice – Vičák, Buchlov, Buchlovice (bus)
- přihlášky přijímají Fr. Mikula a Vl. Kořínek

23. května

PUTOVÁNÍ HOSTÝNSKÝMI VRCHY

- autobusový zájezd
- turistika v okolí hradu Lukova, asi 14 km
- odjezd z Tupes v 7.00 hod.
- přihlášky se zaplacením do 10. května

31. května

POUŤ NA KLIMENTKU

- individuální akce

7. června

POUŤ NA BARBORCE

- individuální akce

20. června

VÝSTUP NA VELKÝ LOPENÍK

- autobusový zájezd, asi 10 km
- odjezd z Tupes v 7.00 hod.
- nutná přihláška, přihlášky se zaplacením do

7. června

- přihlášky a peníze přijímají Fr. Mikula a Vl. Kořínek

1. srpna – 8. srpna

VYSOKOHORSKÁ TURISTIKA VELKÝ SLAVKOV

- rekreační a turistický pobyt v „nejkrajších horách světa“
- nutné přihlášky
- přihlášky a další informace poskytne J. Vycudilík

19. září

CYKLOTURISTIKA KRAJEM OŠKORUŠE

- společný přesun vlakem do stanice Bzenec Přívov
- odjezd ze St. Města v 9.12 hod. (pozor na změnu jízdního řádu)
- trasa: Bzenec Přívov – Strážnice – Radějov
- dále Měsíčním údolím (Osypané hory, Pustý a Veselý les, Kocourkovský kopec) na rekreační středisko Lučina – dále zastávka na Travičné = salaš se vším všudy!!! i rozhledna (výška 52,6 m, váha 34 870 t, 117 schodů) – dále Tvarožná Lhota – Strážnice – Bzenec Přívov
- rovinatá nenáročná asi 40 km dlouhá trasa
- přihlášky je pro informaci o počtu účastníků přijímá Fr. Mikula

10. října

PUTOVÁNÍ SLOVÁCKÝMI VINOHRADY

- autobusový zájezd
- oddechová turistika na slavnosti burčáku, zpěvu a mnohých dalších radostí
- odjezd z Tupes v 8.30 hod., autobus dále zastavuje ve Břestku a v Buchlovicích

30. prosince

PŘEDSILVESTROVSKÝ VÝSTUP NA BRDO

– 35. ročník

- KČT opět vypraví autobus
- podrobnější informace v bulletinu „TURISTIKA 2010“

ZDRÁVI DOŠLI!

Víte, že ????

Poplatky za odvoz tuhého komunálního odpadu byly stanoveny vyhláškou Obce Tupesy pro rok 2009 takto:

- Děti do tří let (včetně) – zdarma
- Děti od 4 do 15 let (včetně) – 400 Kč
- Ostatní 450 Kč.

Poplatky je možno hradit nejpozději do 30. června na obecním úřadu, nebo přímo poukázáním na účet. Číslo účtu: 10823-721/0100, variabilní symbol: 1337, specifický symbol: číslo popisné domu poplatníka. Platbu je možno po dohodě uhradit ve více splátkách.

.... Obaly z tzv. tetrapacku (např. krabice na mléko, džusy, šťavy apod.) nepatří do popelnice, ale je možné je odhazovat do kontejnerů na plasty (žlutý kontejner). Po vyspání se obsah ručně třídí a tyto obaly se dále vytřídí. I když obaly vypadají z venku jako papírové, mají několik vrstev z různých materiálů. Jejich recyklace v odborném provozu je mnohem lepší než skládkování.

Ve spolupráci s paní Dudeškovou proběhne v zasedací síni na obecním úřadu v pátek 24. dubna a v soboru 25. dubna ukázka vázání „tureckých“ šátků. Zveme všechny, kteří se chtějí naučit šátek vázat nebo se seznámit se vším co s vázáním souvisí.

Na kontaktním místě CzechPoint na Obecním úřadu v Tupesích je možno na počkání vydat tyto výstupy:

výpis z katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, výpis z živnostenského rejstříku, výpis z rejstříku trestů, přijetí podání podle živnostenského zákona, výpis z bodového hodnocení řidiče, vydání ověřeného výstupu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů
Obec bude od 1.6. vybavena dostatečně na to, aby mohla zajistit převod jakéhokoliv textového dokumentu v neelektronický a obráceně a mohla žadateli pomoci ze zasláním prostřednictvím datové schránky.

Zimní počasí je, zvláště pokud napadne sníh, obdobím radosti pro děti, starostí s údržbou chodníků a komunikací. Velký dík všem, kteří odklidili sníh nejenom před domem, ale i například na chodníku, či lávkách přes potok. Stejně tak děkujeme těm, kteří sníh nenahrnují zpět do komunikací, ale nechají jej např. v předzahrádce a využijí pro závlahu. Chodníky se nesolí a není třeba se obávat poškození trávy. Výrazně to pomůže sjízdnosti a další údržbě.

I když k vesnici domácí miláčci patří trochu samozřejměj než k bydlení ve městě, mělo by i u nás být samozřejmé, že vlastník je za své zvířete plně odpovědný. Není možné, aby psi běhali volně po obci. Každý pes by dle vyhlášky měl mít známku. Pokud známku má, je možné v případě potřeby majitele kontaktovat. **V případě venčení psů by každý vlastník měl po svém pejskovi uklidit, stejně tak jako je to samozřejmé i jinde.**

Ve vestibulu obecního úřadu je umístěna sběrová nádoba sdružení ASEKOL. Je možné zde bezplatně vložit veškeré drobné elektrospotřebiče: kávovary, mobily, klávesnice a podobný druh elektroodpadu.

Sběr velkoobjemového dopadu, elektroodpadu a nebezpečného odpadu se v naší obci uskuteční v roce 2009 opět na jaře a na podzim.

Jarní termín bude ve dnech 27.-28.3.2009.

Sběr proběhne ve dvoře základní školy.

Vyzýváme všechny, aby plasty, které je možno odevzdat do kontejnerů na místech sběru separovaných odpadů, odevzdávali přímo do těchto kontejnerů.

.. Kontejnery na separovaný odpad – papír – plasty – sklo nejsou určeny pro textil, komunální odpad a zbytky všeho druhu. Obci vznikají velké problémy s úklidem takto odloženého odpadu. Žádáme všechny, kdo uvidí či zjistí, že někdo k těmto kontejnerům komunální odpad ukládá, o podání informace na obecní úřad

Připomínáme, že podle zákona o provozu na pozemních komunikacích:

- musí při stání zůstat pro každý směr jízdy volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m
- je zakázáno stát na silniční vegetaci a na zeleni okolo komunikací;

Parkování na chodnicích je bezohlednost vůči maminkám s kočárky a ostatním chodcům.

O nebezpečí kouření a alkoholu dokáže každý dlouze hovořit. O to hůře, že někdy pouze přihlížíme, když si evidentně školou povinní mladí lidé cigarety, nebo alkohol kupují. Obracím se s prosbou na všechny, komu není lhostejné, v jaké společnosti žije. Pokud uvidíte, že alkohol nebo cigarety někdo dětem prodává, prosíme o předání informace škole, nebo přímo na obecní úřad.

O.V.

Přehled kulturních a společenských akcí v obci Tupesy 2009

LEDEN

10. 1. – Tříkrálová sbírka
31. 1. – Myslivecký ples

ÚNOR

21. 2.– Fašank, zabíjačka v Muzeu keramiky

BŘEZEN

23-29.3. – Výstava krojových panenek, 23.3. vernisáž výstavy
29.3.– Velikonoční dílny, program Čtóra, Parádnice, vynášení Moreny

DUBEN

4. 4. - Košt vína

13. 4.– Velikonoční zpívání ve skanzenu, velikonoční obchůzka
18. 4. – Jarní závod – Skautský oddíl Tupesy - místo Modrá
24. – 25. 4 – ukázka vázání šátků (obřadní síň OÚ)
30. 4. – stavění máje, pokládání věnců k pomníkům padlých

KVĚTEN

10. 5. – Májové zpívání, Den matek
24. 5. – Tupeský džbáněček
30. 5. - zájezd do Národního divadla
31. 5. – Den dětí a kácení máje

ČERVEN

6. 6. – Módní přehlídka
27. 6. – „Hurá na prázdniny“ (Skruž)
5. 6., 19. 6., 17. 7., 31. 7., 14. 8., 21. 8.
- veřejné zkoušky Mužského pěveckého sboru Tupešané
- všechny srdečně zveme se sklenkou vína i bez do muzea keramiky vždy od 20:00

ČERVENEC

3. 7.- pouťová beseda u cimbalu
červenec - srnčí hody

ZÁŘÍ

28. 9.– Jarmark (sv. Václava)

ŘÍJEN

3. 10. – soutěž o „Tupeského bubáka“ – vyřezávání dýní
16. - 18. 10. – Hody s právem
28. 10. – Výšlap na Brdo (Český junák), lampiónový průvod

PROSINEC

prosinec - předvánoční Vídeň – dle zájmu
5. 12. – Mikuláš
18. 12. – Vánoční dílny + zpívání v muzeu
23. 12.– Betlémské světlo (Český junák)

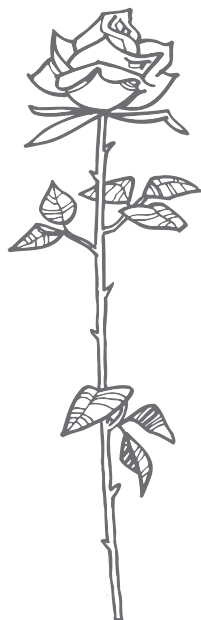
SPOLEČENSKÁ KRONIKA 2008

Přivítali jsme mezi námi

04.01.2008	Tomáš Hroza
09.01.2008	Ondřej Kroča
24.02.2008	Kryštof Kučera
25.03.2008	Richard Kočenda
12.04.2008	Tereza Hrošíková
28.04.2008	Eliška Škrabalová
12.08.2008	Martin Stárek
30.08.2008	Aleš Pernička
29.10.2008	Matěj Dudašek
31.10.2008	Dominik Grebeň
11.11.2008	Šimon Zálešák
14.12.2008	Barbora Maňková

Sňatky

19.07.2008	Eliška Mičulková Zdeněk Kocián
09.08.2008	Vít Ondráš Jitka Bouřová
16.08.2008	Čestmír Pleva Karla Hánová
13.09.2008	Anna Tománková Vítězslav Tománek
25.10.2008	Monika Lakosilová Ivan Zdráhal

Rozloučili jsme se

01.01.2008	Libuše Kočendová, 68 let
28.02.2008	Cyril Chamraďa, 73 let
09.04.2008	Zdeněk Belant, 75 let
10.04.2008	Helena Tomečková, 56 let
13.05.2008	Anna Gabrielová, 87 let
19.05.2008	Alois Chramcov, 89 let, bývalý občan Tupes
08.07.2008	František Kropáč, 88 let, DD Buchlovice
08.08.2008	Marie Horáková, 89 let, DD Buchlovice
30.09.2008	Josefa Vlčková, 80 let
03.10.2008	Růžena Jurčová, 75 let
19.11.2008	Filoména Smělíková, 96 let, DD Buchlovice

Nejstarší občané v roce 2008

Alois Štolfa	86 let
Antonín Králík	89 let, DD Buchlovice
Marie Fryštáková	89 let, DD Buchlovice
Marie Teterová	90 let
Františka Tomančíková	91 let
Štěpánka Lakosilová	95 let

paní Štěpánka Lakosilová
- nejstarší občan obce - gratulujeme!